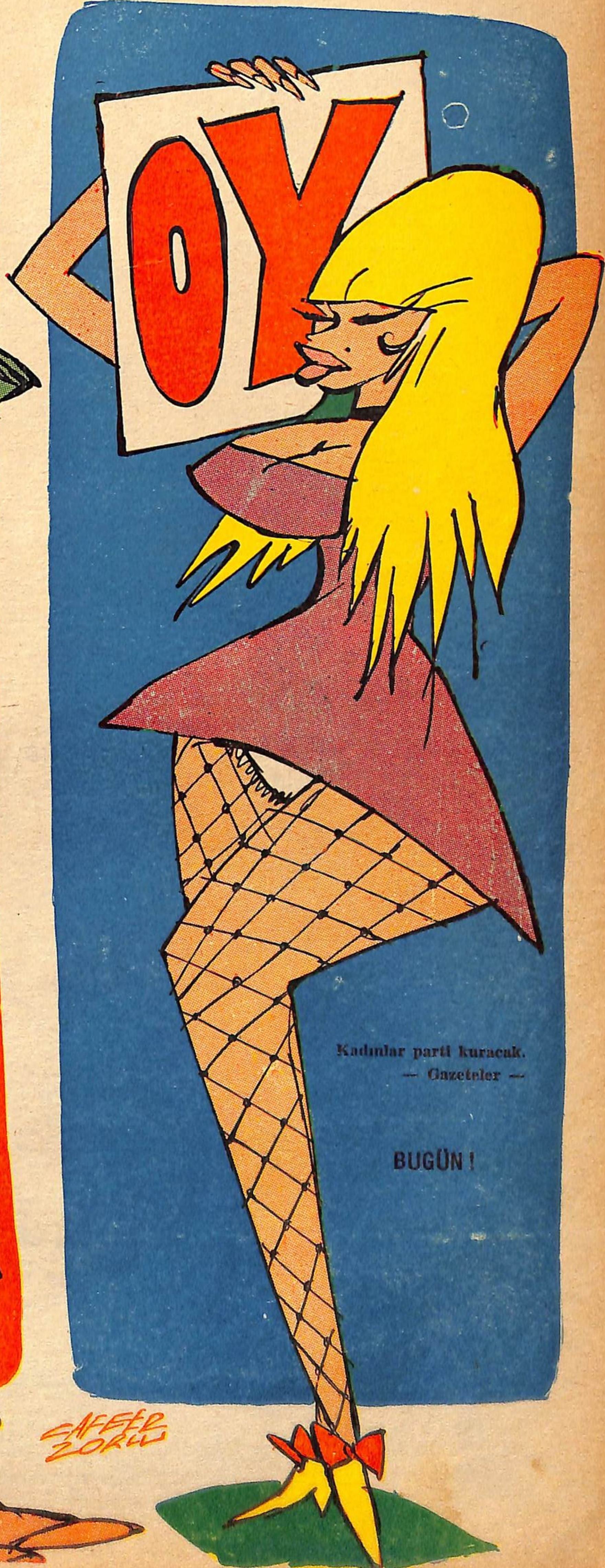
Akbaba

Damat iktisatçı.
Uzun vadeli tutmuş planlarını.
Bir yuva kurmayı,
yuvasını
sağlam temeller üstüne oturtmayı
tasarlamış, inceden inceye hesaplamış...
Seçmeyi biliyor...
Mutluluğu nerede arayacağını,
nerede güvenlik bulacağını biliyor...
Biliyor yeni evlilerin
tasarruf yapması gerektiğini.
Örneğin, daha balayında
yolculuk malî bir yük olmasın istemiş.
İstemiş ki, sıfır kilometrede
bir Murat'la çıksınlar yola.
Diledikleri yerde
diledikleri kadar kalsınlar.
Özgür olsunlar.

Şimdi dünya evinin
mutluluğuna eriştiler.
Bir adım attılar güvenliğe,
tasarrufa doğru.
Murat'ın dünyasına giriyorlar.

TOFAŞ
Oto Ticaret A.Ş.
Murat 124'ün
Türkiye Genel Distribütörü

Yurdun dört bir yanındaki TOFAŞ Bayileri, size Murat'ı bütün özellikleriyle tanıtmaktan, uygulanan ödeme kolaylıkları hakkında ayrıntılı bilgi vermekten memnunluk duyacaktır.

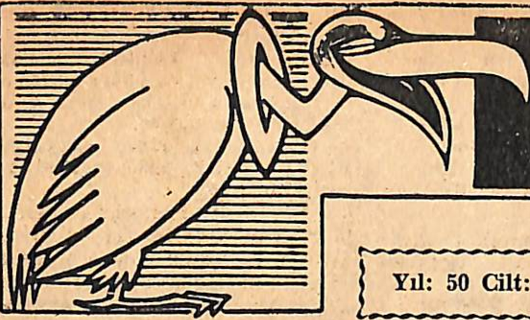
MURAT 124'ün Teknik Özellikleri

Tüm çelik monoblok gövde
65 beygirlik harika bir motor
Çift boğazlı karbüratör
Saatte 140 km.'den fazla sürat
Servofren tertibatı
Arka tekerlekler için özel fren regülatörü
2 devreli hidrolik dağıtım sistemi
4 tekerlekte disk fren
Her tekerlekte bağımsız süpansiyon
Lüks döşemeli, 5 büyük kişilik yer
Her yönde kesintisiz görüş alanı
2 devreli cam silecekleri
Kalorifer ve... Güçlü geri far.

MURAT 124
"Hesaplı otomobil"

(Manajans: 3479 — 178)

Yıl: 50 Cilt: 23 Sayı: 49 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 22 Kasım 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

RAHATLARLA RAHATSIZLAR

İNSANOĞLUNUN kafasından çıkmış en başarılı icatlardan biri hapis cezasıdır.

Dikkat buyurun: En güzel, en iyi, en doğru yahut yararlı demedik. En başarılı diyoruz sadece.

Bu başarının derecesi sürekliliğinden bellidir. İnsan toplumları kuruldu kurulalı en yaygın ceza her zaman hapis olmuş, hemcinslerimizin suçlu saydıkları kişileri bir yere tıkıp özgürlüklerini alma âdeti binlerce yıldan beri süregelmiştir.

Üstelik insanoğlu hemcinslerinin özgürlüğünü sınırlamakla da yetinmemiş, bu geleneksel cezayı çeşitli yollardan şiddetlendirip acısını arttırmanın da yollarını aramıştır. Hapis için soğuk, karanlık, taştan zindan hücreleri kullanmak, mahpusu aç ve susuz bırakmak, tek başına bir yere kapatmak yahut azap verecek kadar kalabalık içine tıkmak gibi...

O türlü usullerin ne kadar etkili ve yararlı olduğu, bazılarının Türkiye Cumhuriyeti gibi uygar bir ülkede hâlâ yürürlükte tutulmasından bellidir. Daha geçenlerde Adalet Bakanımız Diyarbakır'daki basın toplantısında açıkladı:

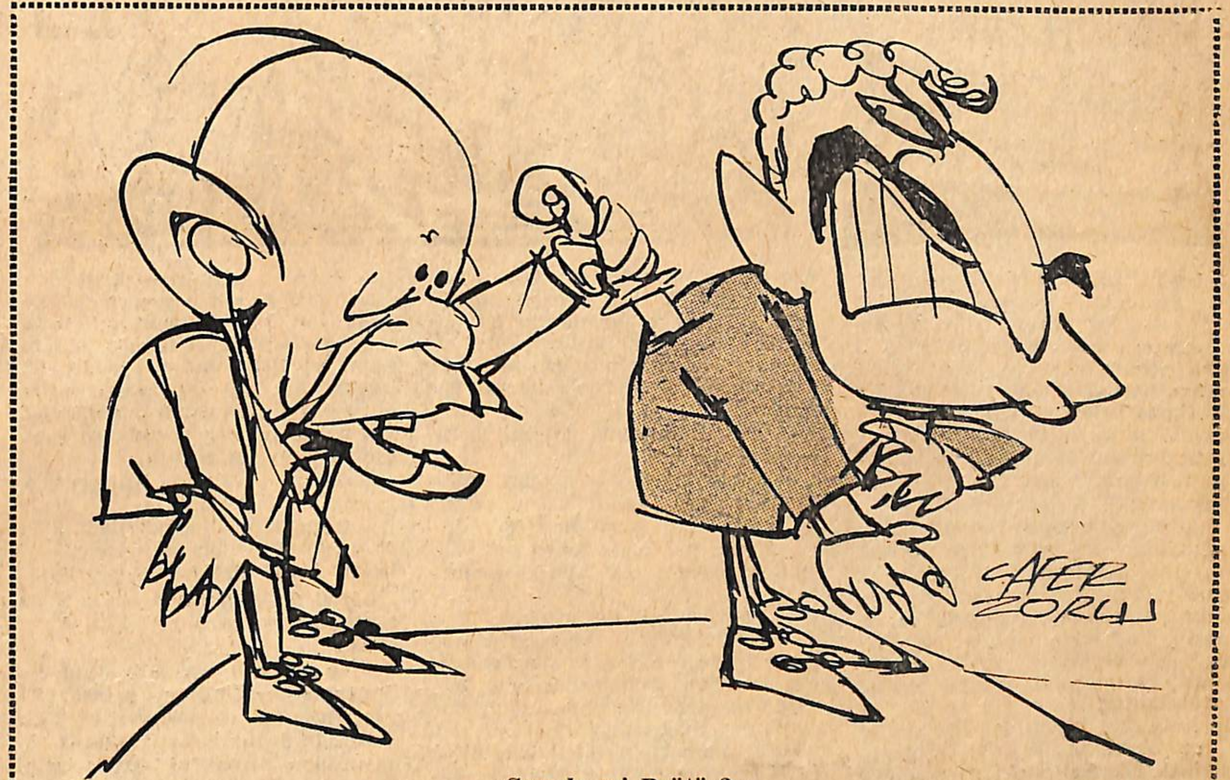
— Halen otuz ilâ otuzbeş bin kişiyi barındıracak kapasitedeki cezaevlerimizde bulunan mahkûm ve tutuklu sayısı 64 bindir.

Demek ki cezaevlerimizi normalin iki katı kadar kalabalıklaştırmış, yâni tutukladığımız vatandaşlara hapis cezasıyla birlikte bir de sıkışıklık eziyeti vermeyi başarmışız.

Tabiî çok daha önemli soru; kimlerin suçlu sayılacağı, bu konuda toplumun hangi ölçüleri uygulayacağıdır.

Yerli ve yabancı birtakım gözlemciler, köhne hukuk mekanizmamız ve bazı ters uygulamalarımız yüzünden birçok haksızlıklar olduğunu ileri sürüyorlar. İddialarına göre, hapiste bulunması gereken bazı yurtdaşlarımız dışarıda dolaşırken hapiste bulunmaması gereken bazıları da kodeste yatıyorlarmış...

Daha ileri gidenler de var: Sözde bütün bunların düzeltilmesi için Cumhuriyetin ellinci yılında genel af gerekliymiş!...

— «Sen de mi Brütüs?..»

Bereket versin büyüklerimiz böyle görüşlere pek iltifat etmemekte, af teklifine açıkça karşı çıkmasalar da bunu geciktirmek ve sulandırmak için başarılı taktikler uygulamaktadırlar.

Nitekim Adalet Bakanımız sözünü ettiğimiz toplantıda şimdilik «genel af üzerindeki çalışmaların sürdürüldüğünü» bildirdikten sonra o affın pek de genel olmayacağını şöyle belirtti:

— Genel af, düşünüldüğü gibi suça ve suçluya prim vermeyecektir... Yüz kızartıcı suçlar dışında altı aya kadar mahkûm olanların cezası paraya çevrilebilecektir.

Sayın Bakan, basınımıza da özel bir dikkat lûtfederek şöyle buyurdu:

— Basınımızın gelişmesini ve özgür kalmasını içtenlikle istemekteyiz. Ancak, başkalarının hakkına ve haysiyetine yönelmiş tecavüzlere de basının vasıta kılınmasına rıza gösteremeyiz. Bu prensip ve rahatlıkla meseleyi tetkik ederiz...

Sayın Alpaslan meseleyi rahatlıkla tetkik ededursun, bizim aklımıza ister istemez birtakım sorular takılıyor:

— Toplumumuz hiçbir suça ve suçluya prim vermeyen pir ü pâk bir ortam olmakta mıdır gerçekten? Yoksa fırından bir liralık ekmek kapan işsizin yıllarca kodese atıldığı, halktan yahut bankalardan milyonlar kapıp «iflâs» ediveren kalın enseli açıkgözün ise baş üstünde tutulduğu bir haksızlıklar ormanı olmakta berdevam mıdır?

— «Yüz kızartıcı suçlar» anlayışımızda bir değişiklik var mıdır? Yoksa söz gelimi bir kişinin ırzına tasallut olayı karşısında yüzlerimiz kızarmaktadır da, bütün bir toplumun ırzına sataşılırken hepimizin yanaklarında güller mi açmaktadır?

— Haksızlığa uğradığı ileri sürülen mahpuslardan birçoğu uzun hapis cezaları almış olduklarına göre, affı altı aylık hükümlerin kapsamında bırakmak ne dereceye kadar derde devâ sayılır? Cezalar affedilmeyip paraya çevrilirse, parası olmayan hükümlüler ne yapacaklardır? Dolandırdığı parayı saklamış olan üçkâğıtçı o ganimetin küçük bir bölümünü ödeyip dışarı çıkarken, bir kızgınlık ânında elinden yaralama kazası çıkmış züğürt delikanlının içeride kalması yanlış merhamet primi verme değildir de nedir?

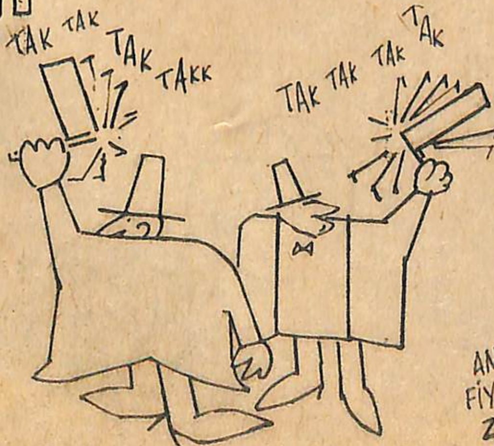
Aslında lâfı bu kadar uzatmak da gereksiz. Cumhuriyetimizin ellinci yılında af sadece bir merhamet konusu değil, yıllardan beri çeşitli terslikler ve haksızlık yaratmış karmakarışık bir dönemin artık kapatılması için gerekli olmuş bir tedbirdir. Bu tedbiri dar hesaplar ve hasisçe düşüncelerle kısıtlamaya çalışmak, yararını şimdiden yok etmekten başka bir sonuç vermez.

Genel af gerçekten genel olmalıdır.

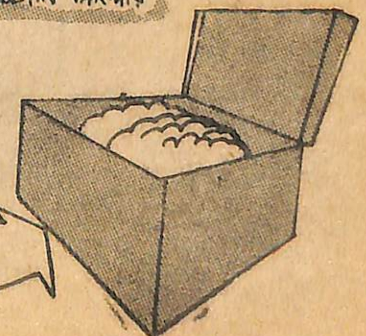
AKBABA

Haftadaaan Haftaya

Kasabanın Çiçek Gibi Kızları

muzaffer İZGÜ

ŞİYİDİ, hoştu, çitlenbikti, kıpırdaktı, yavuzdu, kıvraktı ama, kaymakamın bir tek kusuru vardı, bekârdı... Kasabanın o denli çiçek gibi kızları koca beklerlerken, kaymakam ilçeye geleli bir yıl olmuş evlenmemişti. Gerçi kız babası olmayanların bu konuda dertleri yoktu ama, yetişkin kızı olan babalara, analara bir tasadır düşmüştü:

«Bu kaymakam niye evlenmezdi?»

Hattâ bir ara, şom ağızlı birilerinin çıkardığı dedikodu kasabanın içine yayılıp, kadın toplantılarında, kadın günlerinde bile konuşulur olmuştu. Kaymakamın erkekliği yoktu... Dedikodunun yayılmasından sonra, kaymakamın yüzüne bir tuhaf bakanlar, onu küçümseyenler oldu ama, bu durum tahrirat kâtibi Hilmi beyin, bir erkekler toplantısındaki çok gizli açıklamasına dek sürdü. Kaymakam bey bir keresinde Hilmi beyi yanına çağırarak:

«Eee Hilmi bey, hani ya biz de insanız, biz de erkeğiz, şöyle beş on gün izin alıp buradaki mahrumiyetlerimin acısını çıkarmaya çalışacağım» demişti.

Elbette ki bu mahrumiyetler içerisinde kadınsızlık da vardı... Onun ardından başka bir dedikodu yayıldı kasabaya:

«Kaymakam beyin bir sözlüsü var, hem de memleketi Bursa'da.»

Artık soran sorana biribirine:

«Pekiyi gızın fotoğrafını gören va mı?»

«Yoo...»

«Eee necep bilyonuz ölese?»

«Amma bi adam otuzikisine gada bekâ duru mu?»

«Yaaa...»

Konuyla en çok ilgilenenler de kasabanın ileri gelenlerinden Şerfali efendi, Musdufali efendi, Ademali efendi ve Emnali efendiydi... Bu Ali'li efendilerin her birinin bir gızı vardı, hem de tastamam kaymakama lâyık kızlardı. Ten deseniz, etle beslendikleri için kâğıt gibi, boy deseniz bol vitaminle beslendikleri için upuzun, göz derseniz badem, ağız deseniz hokka... Pekiyi, adam hem yıllardır bekâr olurdu da bu gözünün önündeki kızlardan birini görmez, ona evlenmek için talip olmaz mıydı? Amma olmuyordu işte...

— Şerfali gaççim, nolcek bizim gaymıkamın hali?

— Deme Musdufali gaççim, anlıyamadık gitti, neden evlenmez ki bu adam? Hani gendi gızım için değil, gız mı yok melmikettee? E vallahi bu hakaret hani bizim gasıbıya?

— Yoo yoo ben de benimki için demiyom. Demiyom amma, evlenmeli değil mi ya? Evlense daha fayideli olu dicedim, kafası dinç olu, sonam evinde ısıcacık yimeği oluu, sonam maa mük sahibi oluu...

Daha sonra bir mecliste Emnali'yle Ademali efendilerle de bu konuda tartışırlarken, Emnali:

— Akideşlee suç bizim gabiyet bizim, dedi. Heç bugüne kada gidip de soruvedik mi gaymıkam bey, everelim mi seni, sana bi can yoldaşı bulalım mı dei? Hı, dedik mi?

— Yaa, dedi Ademali efendi, dimedik...

— Eee dimedikse, biraz da gabiyet bizim, diye üsteledi Emnali...

— Bizim ya, dedi, Şerfali... Kızımız vasa gosguca gaymıkam beyimizi de bu yüzden bekâr bırakıcek değilim ya... Varı gideriz yanıcına, gayfemizi içer, ardından açarız meseleyi, bizden dimesi deriz oluu bitee...

Bir gün sonra dört Ali'li efendi kaymakam beyin odasına vardılar. Kaymakam bey bu dört eşrafı büyük bir coşkunlukla karşıladı, sigara sundu, kahve sundu... Kahveler sonuna yaklaşırken, Ali'ler arasında bir kaş göz hareketidir başladı. Hepsi de kaşla gözle biribirlerine, «Sen söyle, sen söyle» diyorlardı.

Sonunda Emnali, uzun bir öksürükten sonra:

— Gaymıkam bey oğlumuz, dedi. Biz burya hayırlı bi iş için gedik.

— Buyrun, dedi kaymakam.

— Vallaha nasıl desem, nahal anlatsam ki, biz düşündük daşındık ki gaymıkam bey oğlumuz yalınız, yalnızlık Allaha mahsus, madem ki insanız, tek başımıza yaşıyamayız, şayet dedik, gaymıkam bey oğlumuzun da göynünden geçen bişe vasa, hemen yapıverelim dedik...

Ötekiler başlarını sallarlarken, kaymakam bey güldü:

— Sağol Emnali efendi, dedi. Şimdilik hiç böyle bir düşüncem yok. Şayet olursa size haber veririm.

Dördü de, kaymakam beyin böyle bir şeyden sonra, şöyle biraz gevşeyerek:

«Hay Allah sizden razı olsun, ne zamandır böyle bir şeyi açmak istiyordum amma, kasaba yeri ufak olduğu için dedikodudan korkarak açmıyordum» diyeceğini bekliyorlardı. Onun için alınları kırıştı, kaymakamdan damada sahip olma hayâlleri suya düştü...

— Öyle mii? dedi Emnali... Dimek isdemiyon?... Biz bi babalık yapalım dedik...

— Sağolun sağolun, dedi kaymakam...

Daha fazla oturmadılar, kös kös çıktılar odadan. Kaymakam bey onları konağın dışına dek uğurladı ama, Ali'lerin hiçbiri de canı yürekten el sıkışmadı onunla...

Daha orada başladı Şerfali konuşmaya:

— Bu ne demektir Emnali gaççim?

— Ne dimeği va mı, bu düpedüz bizim gasabanın çiçek gibi gızlarına hakarettir.

— Analarına da hakaret... Anaları terbiye vermemiş, babaları gözlerini korkutmamış dimek... Öyle değil mi Ademali gaççim?

— Daha öte daha öte, dedi Ademali, bu bizim dedelerimize de hakarettir, bilene...

— Ülen, dedi Musdufali daha ileriye giderek, ne hakkı vamış bu adamın bizim dedelerimize hakaret etmiye?... Boynuna gıraveti bağlayıp, gasabanın gaymıkamı olduysa adam mı oldu yâni? Yoo ha töbeler ossun kendi gızım için diyosam... Aasın, kimin gızını alısa asın amma asın işde bi gız...

— Akideşle, dedi Emnali, hep bir olalım şikayet edelim...

— Kime? diye sordu Musdufali.

— Kime olcek, vali beye...

Bir hafta sonra dördü de aynı minibüsün içindeydiler. İl'e iner inmez, doğruca valinin yanına çıktılar. Belki bir kişi, iki kişi olsalardı vali beyin odasına alınmazlardı ama, dört kişi birden gelince, özel kalem müdürü, dördünü de maruzatlarını arzetmeleri için vali beyin odasına saldı. Kendilerini tanıttıktan sonra, yine kaşla göz işaretleri başladı, söze yine Emnali efendi başladı:

— Vali bey, dedi, vallaha çok mu çok memnunuz bizim gaymıkamdan. Amma bi şeyi va ki, işde o şey...

— Ne? dedi vali...

— Vallaha akideşle desinle efendim, desinle de dinneyin...

— Buyrun, dedi vali bey.

Dördünden de tıs çıkmadı... Vali bey:

— Hayrola, bir şey mi oldu ilçede? diye sordu.

— Yoo beyim, dedi Musdufali, nolcek?

— Öyleyse?...

Musdufali:

— Şey efendim, gaymıkam bey bekâr, dedi...

— İlçenin kadınlarına mı sataşıyor?

— Yooo, dedi Emnali, günahını almıyalım gari, gendi yok Allahı va, yalınız işte bekâ...

Vali bey:

— Bekâr olmasının size ne zararı var? diye sordu.

— Yok şey efendim, dedi Ademali, gasabada çiçek gibi gızla va da, gaymıkam bey bu yaşa gimiş hâlâ bekâ...

— Bu da suç mu?

— Yok efendim, suç değil, değil omasınaa, ammaaaa, gasaba yeri beyim, biz evlendirelim deyyoz...

— Canım efendim, dedi vali bey, evlenmiyorsa adam zorla evlendirecek değilsiniz ya?

Adeamli:

— Gasabada çiçek gibi gızla durukene, dedi yine...

— Canım, dedi vali, kaymakam kasabanızdan kız almak zorunda mı?

Ademali tutturdu yine:

— Çiçek gibi gızlaa, deyince vali bey kızdı:

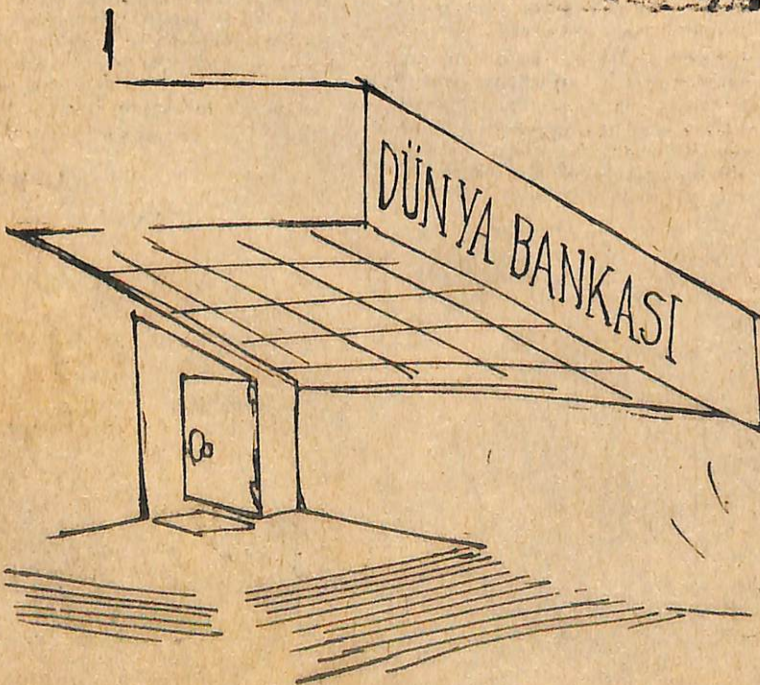
— Beyler beni böyle saçma şeyler için meşgul etmeyin lütfen, dedi.

Kızarık bozarık odadan çıkıp il konağının merdivenlerinden inerlerken, Emnali:

— Töbeler ossun bu iş inada binivedi, atık bu iş Angıra'da bite, dedi...

— Ne yâni? diye Musdufali sordu, bu işi politik mesele mi yapcez?

— Yapcez ya... Ya evlenir gasıbadan, ya da çeker gider gendine başka bi gasıba buluu... Bizim serifemiznen oynamıya hakkı yoktur deyil mi akideşle? İnsan şeref için namıs için yaşaa... Şerefi namısı gitdikden sonaa, tutuvee o adamı at kuvruğundan... Gasıbada once çiçek gibi gızla durcek, gaymıkam beyimiz hiçbirinen evlenmiyecek, sonaa... Telgraf mı çekiverelim, yoksa telefon mu gari?

Yazısız

— Yoo, dedi, Angıra'yı biibirine garışdırmiyelim, yazalım bi mektup bizim poletikacımıza, o çaresine bakaa...

O günü, köfteci dükkânında mektup dört imzayla yazıldı, postaya atıldı, ve kasabanın yolu tutuldu... Hemen o günü akşamı da el altından ilk kez Emnali haber gönderdi kaymakam beye:

— Söyle ona, tayini çıkıyo bilmem neriye, şayet benim gızı isdee, bana damat olusaa gutarrım gendini...

Devrisi günü aynı haberi Musdufali gönderdi, sonra Ademali, sonra Şerfali...

Aradan bir hafta geçti, hepsi de kendi kendine şöyle diyordu:

— Aniii bu necep oğlandır böyle, tayini çıkıyo bilmem neriye, gene de razılıktan gelmeyipduru... Len Tefik bi daha git dediğimi de hele...

Aldırmıyordu kaymakam... Aradan üç ay geçtikten sonra, kasabaya politikacıları gelmişti. Ali'ler zannediyorlar ki politikacıları sadece bu iş için gelmiş, oysa ki politikacı, yakında büyüğünün çıkacağı gezi için şimdiden yatırım yapıyordu... Ama Ali'lere öyle demedi bi gizli yerde. Şahadet parmağını dudaklarına götürüp sus işareti yaptıktan sonra:

— Ben esas sizin işi ele almaya geldim, dedi. Evlenmedi mi o adam daha?

İçini çekti Emnali:

— Ne gezee, hınzırın teki, dedi. Bekâ durupduru, inadından heç bi deprenmiyo...

— Pekiyi, dedi politikacı, hiç kulağına kaçırdınız mı?

Emnali:

— Yoo, töbeler töbesi, dedi, gendi gendime bişi gaçırmış değilim, akideşle toplanıp bi gün gitmiştik...

Ötekiler de:

— Yaa yaa akideşle bi olup gitmiştik, dediler. Gendi gendimize, töbeler ossun, töbelerin töbesi ossun... Bi kere yakışmaz bize, hem de ayıp...

— Öyleyse siz o işi bana bırakın, dedi politikacı, ben konuşayım şununla bir... Yarın burada toplanalım size durumu bildireyim...

Bir gün sonra politikacıyla Ali'ler yine toplanmışlardı. Politikacı:

— Tamam, dedi, evlenmeye gönlü var yahu!...

Dördünün de kalbi güp güp attı, yüzlerine tatlı bir gülümseme yayıldı, dördü birden politikacıya:

— Sen ne diyon, essah mı? dediler...

— Tabii ya, söyleyememiş size. Ne de olsa yabancı... Bana söyledi... Şöyle boyu pek uzunca olmasın, boyuma denk olsun, dedi...

İçi hırp etti Musdufali'nin:

«Tamam, kendi kızını diyordu. Tastamam boyu boyuna uygundu kaymakamın.»

— Sonra, dedi politikacı, şöyle saçları açık kestane olsun, dedi...

«Amaniiin, dedi içinden Emnali, ülen bu benim kızı diyo, saçları açık kestinee... Amanin iyi ki saçları anasına çekmiş, ben de gıza du. rudum, ülen garı bu saçlanın rengi de ne çakal tüyü gibi diye.»

— Sonra, dedi politikacı, gözleri yeşil olacakmış...

Az daha sevincinden kalkıp oynayacaktı Şerfali:

— Hıı, dedi politikacıya, gözleri yeşil olcek?

İçinden de:

«Ülen basbayağı bu benim gıza ta. lip, dedi. Amma diyememiş zavallı işte.»

— Sonra, dedi politikacı, oldukça beyaz olacakmış...

Ademali'nin ağzı yayılıverdi sevinçten:

«Benim gızı istiyomuş da haberim yokmuş... Beyaz değil, yımırta beyazı.»

En sonunda:

— Tamam, dedi politikacı, işte böyle birini arayıp bulun kasabanızdan, kaymakam beyiniz evlenmeye hazır... Aslında çok iyi çocuk ca. nım!...

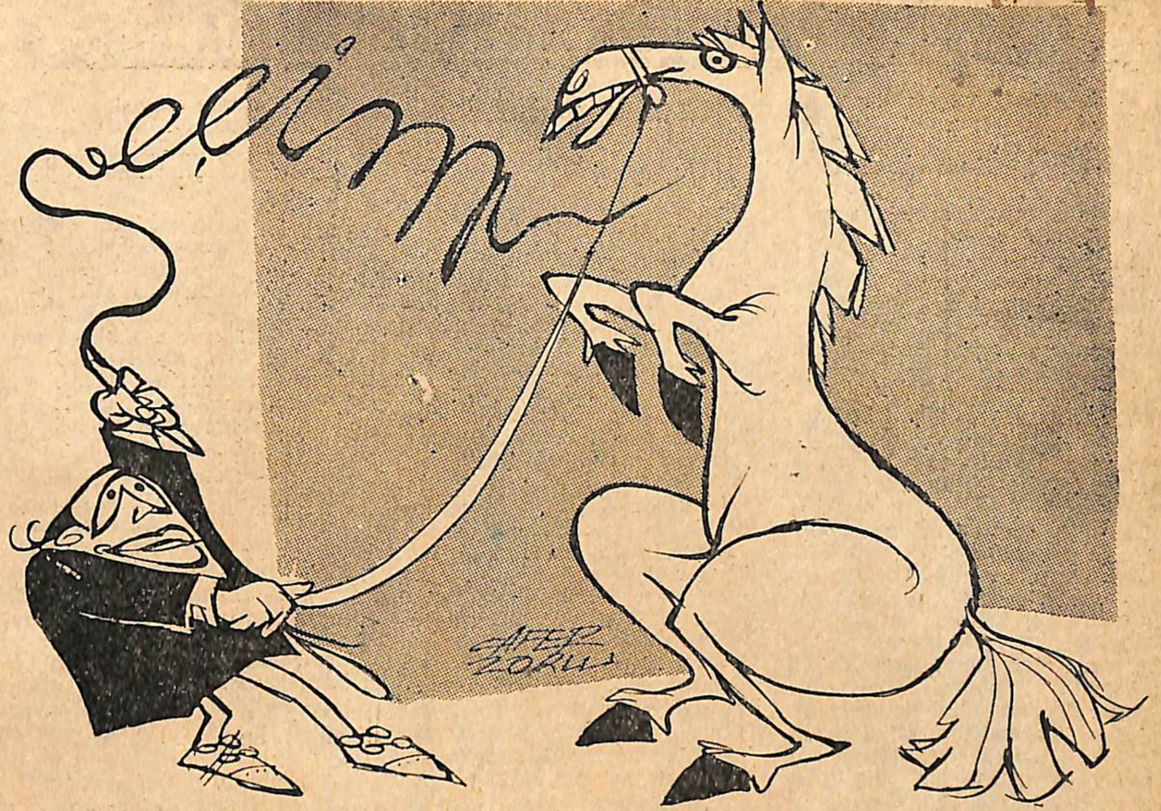
Dördü birden:

— Ne diyonuz, ne diyonuz, dediler, siz yâni alıveseydiniz gaymıkam beyimizi buradan biz belkim bin imzalı dilekçe salacakdık zatınıza... Ağaç dikmek onda, köyleri gezmek onda, yol yapdırmak onda, maşallah pek yavız, pek gıpırdak... Yoo yoo biz çok memnunuz gaymıkam beyimizden, Allah başımızdan eksik etmesin...

Gerçekten devrisi günü ilk haber Emnali efendiye geldi:

«Kaymakam bey senin kızı Allahın emriyle isteyecek» diye...

AP, seçim hazırlıkları yapıyor. — Gazeteler —

AT TERBİYECİSİ!

Amma, ötekilere de gitti haber:

«Kaymakam bey Emnali'nin kızını istetiyor» diye...

O günü kaymakam bey üç tehdit mektubu aldı:

«Şayet ki Emnali'nin kızıyla evlenecek olusan gendini ölmüş bil! Hem de o gız ki, beş para etmez, üstelik sağıdı da haberin ossun, gulana bağırmeyince duymaz, duyduğunu da yanmış anla...»

Eh madem bu yabancı olduğu yerde hayatı tehlikedeydi, bu kez kaymakam bey de Musdufali'nin kızını istetirdi Allahın emriyle, ve bunu da hemen yayardı etrafa... O gece yine üç mektup:

«Ülen madem benim kızı alcem diye adını çıkarttın, ya alın, ya ölün.»

«Hele bi al Musdufali'nin gızını, gendini ölmüş bil, şimdiden çek memleketine mevta olduğunun telgrafını... Hem o sümüklü gızı alıp da netçen, ağzı kokar ki kokmuş balık gibi.»

Can pazarı bu... Ondan da vazgeçti kaymakam bey, bu kez Ademali'nin kızını istetecekti Allahın emriy. le... Ama o gece yine mektuplar:

«Ülen istettin, daha ne beklen, furdurrum seni!»

«Ülen madem istettin hemen gönder birilerini sözü keselim, yoksa ben seni kestirrim, kör bıçağnan!»

«Aklını topla, Ademali'nin kızıyla evlenisen, genç yaşına doyamadan gönderrim seni öteki dünyaya... Hem o gızı alıp da netçen, epansit, safıra kesesi, bi de sidikliğinden ameliyat oldu, üstelik de vebali günahı söyleyenlerin boynuna tam garçasının üsdünde gızıllık beni vamış ki çarşaf gadarı...»

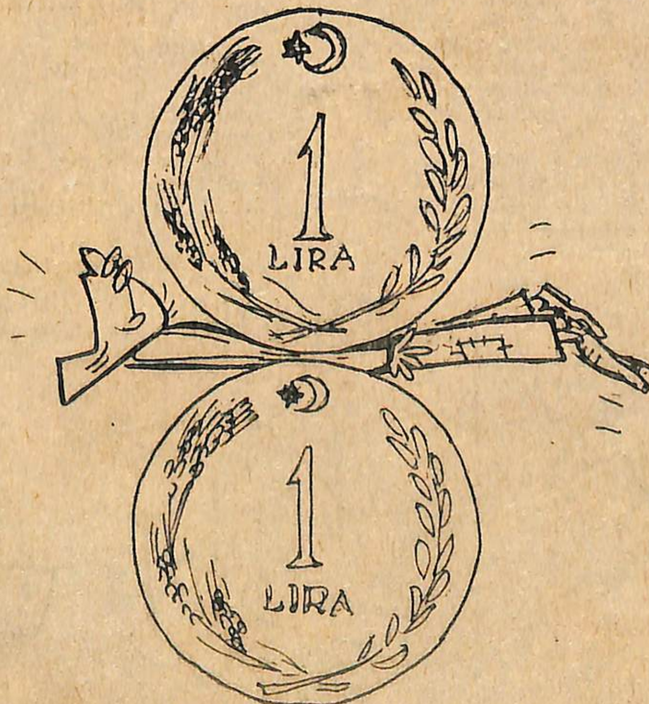
Vazgeçti kaymakam bey Ademali'nin kızından da, tuttu bu kez Şerfali'ye haber gönderdi, Allahın emriyle kızını isteteceğim, diye... Haberi de yaydı çevreye... Yine mektuplar:

«Ülen sende heç bi akıl yok mu, netcesin Şerfali'nin gızını alıp da? O gız tavuk garası da değil, ördek garası, ilk aşamdan gömez gözleri, köre deynek mi olcen? Vazgeç bu zevdadan, madem yaydın dedikodu. yu, istet benim gızı»

Kaymakam bey en sonunda dört Ali'yi çağırdı makamına... Dört Ali bu kez sanki dört düşman Ali olmuşlardı biribirlerine... Öyle ki, şöyle küçücük bir kıvılcımda parlayacaklar, biribirlerine girişeceklerdi... Netekim kaymakam beyin, çok iyiniyet konuşmalarından, ötekilerin ah vahlarından sonra, kendine gelen tehdit mektuplarını ortaya koyunca, bir anda kaymakamlık odasının içi savaş meydanına döndü... Dört Ali biribirlerine girmişlerdi...

Gerçi o günden sonra «Evlen» diye kaymakamın üzerine düşen olmadı amma, dört Ali ölünceye dek biribirlerine küsmüşlerdi...

Muzaffer İZGÜ

Yazısız

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SİNAN

Naci Sadullah DÂNİŞ

HEP MAÇ YÜZÜNDEN

★

KAFASINI, sol gözünü örten sargılar içinde görünce şaşırdım:

— Geçmiş olsun yahu... Bu ne hal?

— Sorma, diye içini çekti, sorma... Başıma ne geldi ise hep maç yüzünden geldi!

Eski dostumun cevabı beni büsbütün şaşırtmıştı. Gerçi, bizim futbol maçlarına, oyuncu, hakem, hattâ seyirci olarak katılmanın bile çok tehlikeli bir iş haline geldiğini gazetelerde okumuyor değildim. Sizin de bildiğiniz gibi, maçların ertesi günü yayınlanan spor sayfaları, maçtan ziyade zabıta haberleri veriyordu:

Ahmet'in çene kemiği kırıldı... Mehmet münüsküs oldu... İbrahim'in attığı yumruk, İsmail'in attığı golden daha yamandı... Küçük Tevfik'i sahadan sedye ile çıkardılar... Sağnak halinde yağan yağmurdan sonra, şişe ve ayva yağdı!...

Şayet dostum, futbolun oyunculuğunu, hakemliğini, yahut seyirciliğini yapacak kimselerden olsaydı, onun sargılar içindeki bu perişan haline hiç şaşmazdım. Ama, bizim Serçe Selim, sporla, maçla uzaktan yakından hiç ilgisi olmayan bir arkadaştı. Zaten okulda iken ona «Serçe» lâkabının takılması, o sevimli kuşcağız kadar ürkek, çelimsiz bir insan oluşundandı.

Bu yüzden, onun, sık sık bir harb meydanı halini alan Mithatpaşa Stadının, içine girmek şöyle dursun, önünden bile geçmediğini bildiğim için merakla sordum:

— Yahu, senin maçla ilgin ne?

O, dudaklarında buruk bir gülüşle:

— Benim başıma gelenlerin hikâyesi böyle ayaküstü anlatılamıyacak kadar uzun, dedi... Vaktin varsa gel, uygun bir yerde oturalım biraz...

Akşamdı, pembe, esmer bir akşam. İşlerimi bitirmiştim, koluna girip «gel» dedim ve karşıdaki içkili lokantaya girip oturduk. İlk kadehleri tokuştururken anlatmaya başladı:

— Efendim, bana sorarsan, evliliğin en tatsız tarafı, süresiz beraberlik... Yirmiüç yıldır, o anlatmış ben dinlemişim, ben anlatmışım o dinlemiş... Repertuarımızı çoktan tüketmiş olduğumuz için, bir anlattığımızı, ikinci, üçüncü defa değil; yirminci, otuzuncu defa tekrarlamaya başlamışız...

Diyeceksin ki: «Çık, bir dostuna git...» Ne mümkün... Bizim hanım sanki kocası değil de kedisi imişim gibi, beni dizinin dibinden ayırmak istemez. Bir gün nasılsa: «Karıcığım, ben bu gece bir dostuma gideceğim» diyecek oldum. Sanki metresimle buluşacağımı ağzımdan kaçırmışım gibi kaşlarını çattı, çattı, çattı da:

— Yaaa, demek artık benim dostluğum sana yetmiyor, dedi.

Sonra, başını sinirli sinirli sallayarak ilâve etti:

— Benim bildiğim her kadın, kocasının kendini götüremediği yerden şüphe eder. Sen istersen o mübarek dostuna git. Bir şey demem. Ama içimdeki yirmiüç yıllık güven yıkılır!

Bunları söylerken gözleri yaşlarla dolmuştu. Hadi bakalım, benim yerimde sen ol da çık git.

Ben istiyorum ki, bu iş gönül hoşluğu ile olsun: Ne o üzülsün, ne ben... Hiç olmazsa ayda bir, cezaevinden izinli çıkmış suçlu gibi, iki üç saatçik soluk alayım.

Kadehleri tekrar tokuşturduk. Anlatmaya devam etti:

— Bizim apartmanın üst katında Osman bey adında Adanalı bir tüccar oturuyor... Zengin, keyifli bir adam. Sık sık, tek başına arabasına atlayıp uçtuğunu görüyorum. Herifin hürriyetine nasıl imrendiğimi bilemezsin!

Karısı bize geldikçe, gizli bir kıskançlıkla, onu kışkırtmaya çalışıyorum:

— Behire hanım, bu sizin Osman bey yine nerelere gitti?

— Bu gece yine mühim bir maç varmış da...

— Aman Behire hanımcığım, bizim gibi kırkını aşmışların maç nesine?

Ama o son derece tatlı bir uysallıkla gülüyor:

— Keşke herkesin kocası benimki gibi olsa... Kumar meraklısı, içki meraklısı, kadın meraklısı ne uçarı erkekler var... Bizim Osman bey gibisini bulurlarsa öpüp başlarına koysunlar, diyordu.

Ama ben, Osman beyin maç diye çıkıp başka oyunlara gittiğini sezmiyor değilim. Eve döndüğü zaman: «Bugün iki tane soktuk» derken, ağzı öyle sulanıyordu ki, insanın bir maç seyrinde o keyfi tatmasına imkân yoktu!

Gelgelelim, ara sıra böyle bir hürriyete kavuşmak için benim de aynı bahaneleri kullanmam imkânsız. «Hastam var» desem bizim hanım beraber gidelim, ben de karısının gönlünü almış olurum der. Maça gelince, bizimki onu hiç yutmaz: Çünkü radyo maç vermeye başlayınca, nasıl öfke ile yerimden fırlayıp düğmeyi çevirdiğimi bilir...

Nihayet Osman beyin bu ricamı usta bir aktörlükle yerine getirmesi sayesinde ben de bir gece maçına kavuştum... Saadetim yüzümden akıyordu. Karıma:

— Görmeliydin Melek'ciğim, dedim, o ne zevk, o ne heyecan... Tevekkeli Osman bey hiçbir maçı kaçırmıyor... Birinci gol, göz açıp kapamadan oldu... İkinci gol, tatlı bir mücadeleden sonra oldu... Ama üçüncü gole sahiden bayıldım!

Benim bu derece hoşlandığımı gören karım, beklenmedik bir cömertlikle:

— Eh, öyle ise ara sıra git, demesin mi?!.

Artık ben gazetelerin baş sayfa okuyuculuğundan son sayfa okuyuculuğuna geçmiştim: Maç dönüşlerinde evde çam devirmemek için, durmadan takımların, oyuncuların isimlerini ezberlemeye çalışıyordum... Haaa, bir takım tutmak lâzımdı... Osman beye inat Galatasaray'ı tuttum ben de!

Artık suç ortağımla beraber hiçbir maçı kaçırmıyorduk. Evden: «Maça gidiyoruz» diye çıkıp kurtlarımızı döktükten sonra, toto neticelerini bildiren akşam gazetelerinden birini alıyor ve hemen hangi takımın galip, hangi takımın mağlûp olduğunu öğreniyorduk.

Eve döndük mü, bizi beraber bekleyen hanımlarımızın önünde maçtan başka lâkırdımız yoktu:

— Birinci gol bombaydı, bomba...

— Hakem berbattı ama...

— İkinci haftayımda kalecinin uçuşu...

Sonra yine futbolcular üzerine uydurma hikâyeler:

— Üç for oyuncusu aynı günde evlenmişler. Aynı otelde yanyana üç oda kiralamışlar Aralarındaki anlaşmaya göre, üçü de uyumadan önce oda kapılarına birer kâğıt yapıştıracaklar, aldıkları neticeleri biribirlerine gol parolası ile bildireceklermiş. Bir tanesi, uykuyu yenemediği için, bir kâğıda «Bizim takım iki bir galip!» diye yazmış ve kapının dış kanadına yapıştırmak için odadan çıkmış. Bir de ne görsün: Arkadaşları kendisinden evvel kapılarına kâğıtları yapıştırmışlar... Ayaklarının ucuna basarak gidip gözden geçirmiş. Birisinde: «Penaltıdan tek gol!» yazılı. Öbüründe «Saha çamurlu. Maç tatil edildi!»

İşte bir süre de hanımlarımızla böyle dedikodu yaptıktan sonra yorgun argın yatak odalarımıza dönüyorduk.

Stadyumu dolduran meraklılar arasında bizden keyiflisi yoktu sanırım. Hürriyetimizin doyum olmaz tadını çıkardıkça coşuyor, keyfimden sarhoş çığlıklarla «Yaşa Osman beyciğim» diye komşumu şapur şupur öpüyordum. Ee, ben bu maç dalgasına onun sayesinde düşmüştüm!

Ama: «Yaşa Galatasaray! Yaşa Fener!... Yaşa Metin!... Yaşa Osamn bey!» derken geçen gece fena halde fiyasko verdik.

Meğer bizim hanım bu maç oyunundan nedense pirelenmiş! Osman beyin karısı Behire hanımla başbaşa verip bir plân hazırlamışlar ve telefonu açarak, bizim güya seyircileri arasında bulunduğumuz maçın ortalarına doğru, stadyumun alaca karanlığına hoparlörle şu anonsu yayınlatmışlar:

— Dikkat!... Dikkat!... Osman Kocatop!... Selim Serçe beyler!... Eşleriniz kaza geçirdiler!... Acele evlerinize dönünüz!...»

Ama bizim bu anonstan haberimiz yok. Üstelik o gece hangi takımların karşılaştığından da haberimiz yok... Daha kötüsü, gece yarısı gazete de bulamadığımız için maçların neticelerinden de haberimiz yok!

Osman beyle kolkola, her zamanki gibi keyiften yayık yayık gülerek kapıdan içeri girmişiz. Daha «Bu geceki maçlar...» demeye vakit kalmadan Behire hanım kocasının yakasına yapıştı:

— Yürü bakalım yukarı!

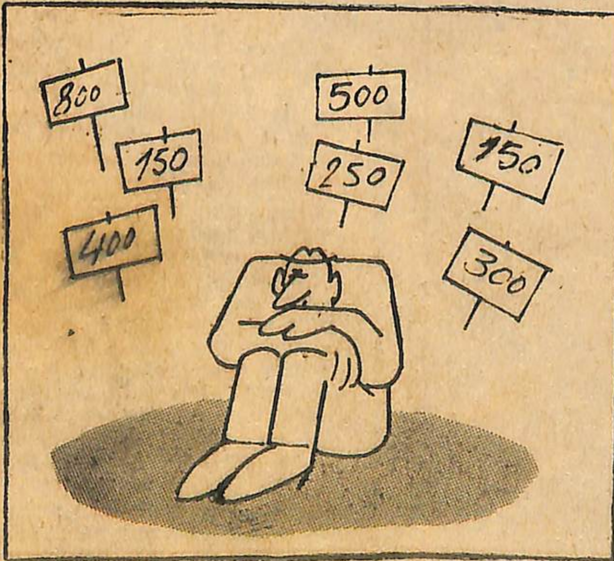
Onlar çıkar çıkmaz bizimki iki yumruğunu iki kalçasına dayayıp karşıma dikildi:

— Anlat bakalım beyefendi, bugün hangi takımların maçları vardı?

Birden apıştım. Zaten imtihan savmak için ezberlenmiş oyuncu isimleri hatırda kalmıyor... Şöyle bir palavra savurmayı denedim:

— Bu gece mi?... Şey... Bu gece iki takım karşılaştı!

— Elbette iki takım... Bir takım tek başına oynayacak değil ya... Ama hangi takımlar?...

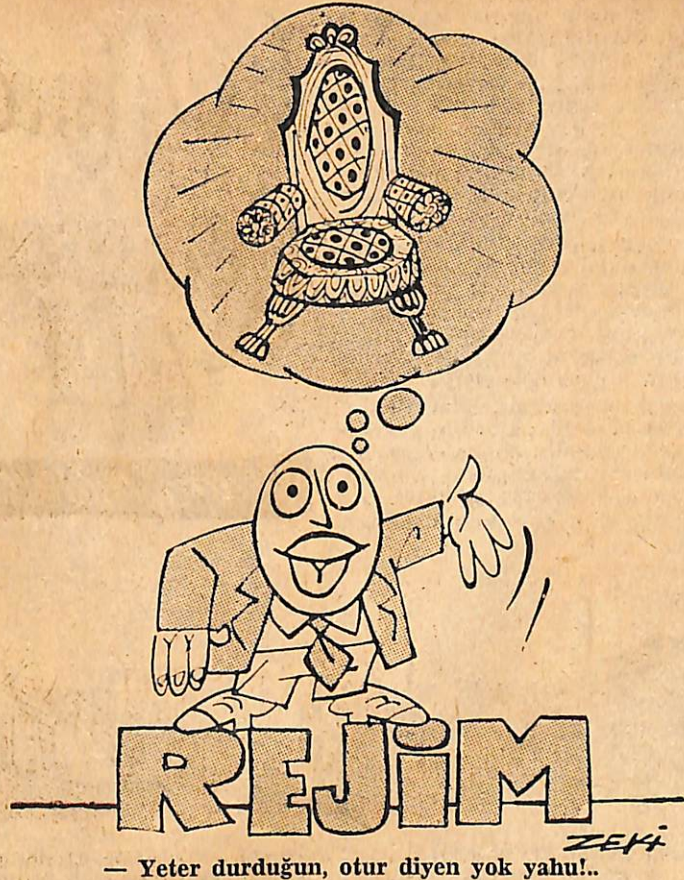
Züğürt olan düşünür...

Uyuz vakaları artıyor.
— Gazeteler —

Uyuz olan kaşınır!

Demirel, yine rejim konusu üstünde durdu. — Gazeteler —

— Yeter durduğun, otur diyen yok yahu!..

— Allah Allah, hangi takım olursa olsun... Ben arkalarına giydikleri formaların rengine değil, çıkardıkları oyunlara bakarım!

Sonra kurnazlığımı büsbütün arttırarak, bu işlerden hiç anlamaz sandığım karımı, futbol terimleri ile futbolcu isimlerini karıştırarak ağız kalabalığına getirmek istedim:

— Tam yirminci dakikada Kereste Cafer ofsayttan faul yapınca, penaltıyı görmeyen hakem, taca giden topu firikik yerine getirtti. Derken Osman'la ben bir de baktık ki korner olmuş... Cafer çuvalladı, Metin aptallaştı, ama...

Karım sözümü tamamlatmadı:

— Cafer de kim kuzum?... Bu gece oynayan yirmiiki kişi arasında Kereste Cafer diye kimse yok!

Ben içimden: «Ulan, Cafer de nereden aklına geldi? Şuna Ahmet, Mehmet deseydin ya... Her takımda birkaç tane Ahmet, Mehmet nasıl olsa bulunur» diye kendime sövdükten sonra:

— Aaa, dedim, Cafer mi?... Bilmiyorsun demek?... Metin'in göbek adı Cafer'dir yahu!

Nerdeee... Bizim hanım futbol uzmanı kesilmiş! Yüzüme tükürür gibi bakarak:

— Atma, dedi, atma... Bugün oynayan takımlarda Metin de yok!

Ben bozulmuştum artık. Yalvarır gibi:

— Vallahi bilmem, dedim. Osman bey bana öyle söylemişti!

Ama kurtulmak ne mümkün. Karım büsbütün domuzlaşarak, bir sorgu hâkimi ustalığı ile devam etti:

— Peki... Maçın neticesini söyle: Kaça kaç bitti maç?

Ellerimi, omuzlarımı, kaşlarımı kaldırarak mırıldandım:

— O hesabı Osman tutuyor!

Bunu dememle, hanımın yüksek ökçeli terliğini alnımın ortasına yemem bir oldu!

Ondan sonra, evde ne varsa, bardak, tabak, çiçeklik, hepsi başıma yağdı... Bu arada karımın şöyle söylendiğini işitiyordum:

— Sizi düzenbazlar sizi... Sizi namussuzlar sizi!... Demek aylardır bizi aldatıyordunuz ha!

Serçe Selim, avucu ile yaraların sargılarını hafif hafif okşayarak mırıldandı:

— Biz Osman'la hürriyet şampiyonu olalım derken, karıların mız bizi maçlardan elediler... Ama ben yine şükrediyorum kendi halime... Bizim komşu o geceden beri hâlâ meydanda yok!.. Demek henüz sokağa çıkacak durumda değil... Allah vere de adamcağızı alçıya filân koymuş olmasalar!

Naci Sadullah DÂNİŞ

14 Ocak 1965

YELPAZE

GÜL'ÜN DİKENİ

★

UYRUĞU Amerikan, kendi Fransız olan New Orleans şehrinin yetmişbeş kilometre kadar batısında, Teksas yolu üzerinde Beyaz Gül adlı bir motel var: Hızla gelişen turizmden çabucak kâr sağlamak için alelacele yapılmış,, görünüşü cafcaflı, malzemesi entüpüften bir yapı.

Dünya ince duvar şampiyonluğu diye bir yarışma düzenlense, birinciliği sağlama bu Beyaz Gül moteli alır. Japonya dahil, hiçbir yerde ben o binadaki kadar ince duvar görmedim. Kontrplâktan mı yapılmış, mukavvadan mı, güllâçtan mı, her neden mâmul ise meretin odalarını ayıran duvarlar «sese şeffaf» iyice.

Geçen hafta otomobille oradan geçerken gece yarısı berbat bir yağmura yakalanıp da avlusuna sığındığım zaman Beyaz Gül'ün bu özelliğini bilmiyordum tabii. Yönetmen kadın:

— Maalesef boş yer yok, dedi. Yalnız yemek salonunun yanındaki oda var; isterseniz onu vereyim?

«Yemek salonundan bana ne?» diye düşünerek «Peki» dedim. Ama parayı verip odaya girer girmez iş anlaşıldı. Yemek salonundaki otomatik gramofonun müziği, insanların konuşmaları, hattâ çatal bıçak tıngırtıları bir bir duyuluyordu.

İyice yorgun ve uykulu olduğum için her şeye rağmen kendimden geçeceğimi umarak yatağa dalıp yorganı başıma çektim. Gelgelelim yemek salonundaki bir grup delikanlının konuşmaları tartışma halini alınca merakım kabardı, uykum açılıverdi.

Oğlanlardan biri —anladığıma göre— yeni askere çağrılmış, belki de Vietnam'a gönderilecekmiş. Ülkesinde herkes askere alınma. dığı için kendisine kur'a çıkışını haksızlık sayıyor, daha önce Vietnam'a gidip gelmiş olan bir arkadaşı ise «Parayla değil, sırayla» diyor, üstelik savaşın yakında sona ereceğini, ötekinin hiç dövüşmek zorunda kalmayacağını, asıl eşitsizlik ve haksızlığın bu olduğunu iddia ediyordu.

Derken sağımdaki odadan da sesler gelmeye başladı. İki erkek ile iki kadın «Ted ile Alice ile Bob ile Carol» filminden söz ediyorlardı.

O film henüz Türkiye'de gösterilmedi galiba. Gösterilse de sansür tarafından kuşa çevrilir; o haliyle bile bizim erkeklerimizin sinirlerini bozar epeyce.

Konusu mu ne? «Leylâ ile Mecnun ile Zühre ile Tahir» gibi bir şey diyeyim de anlayın. Yâni iki çift eşlerini değiş tokuş ediyorlar.

O geceki komşularımın film üstünde genellikle konuşmakta olduklarını sandım önce. Sonra o işin de öyle olmadığı anlaşıldı: Formülü uygulamaya giriştiler.

Soldaki konu ile sağdaki konu, soldaki sözlerle sağdaki sözler, soldaki atışmalar ile sağdaki kahkahalar acayip bir karşıtlık yaratıyordu.

Ama çok geçmeden iki durum arasında bir benzerlik belirdi: Sağdaki odada da hafiften hır çıktı.

Oradaki tartışma konusunu tam anlayamadım. Anladığım kadarını da ayrıntılarıyla aktarma Akbaba'cığın nezahet ölçüleri elvermez. Şu kadarını söyleyeyim ki dâva orada da sıra ve eşitlik sorunuyla ilgiliydi. Ve oradan da «haksızlık» itirazları yükseliyordu.

İki istasyonu karıştıran bir radyodan aynı zamanda iki skeç dinler gibiydim:

— Zaten ne işimiz var dünyanın öbür ucunda?

— Evde böyle konuşmamıştık ama...

— Ben ormanlarda ecel teri dökerken orada işimiz vardı da şimdi mi yok?

— Keşke o filmi hiç görmeseydik.

— Nixon taa dört yıl önce «Savaşı bitireceğim» dediydi!

— Madem sıra mıra diye güçlük çıkaracaktın, niye zamanında söylemedin?

— Şartlar değişti kardeşim! Bu kadar güç olacağı belli değildi ki...

— Üstüme varmayın! Asıl haksızlık, insanı zorlamaktır!

— Ben büyük kazık yedim! Onu bilir onu söylerim.

— Senin yaptığına oyunbozanlık denilir!

— Asıl haksızlık bana yapıldı!

— Haksızlık ediyorsun!

— Sana haksızlık yapıldı diye bana da mı yapılsın?

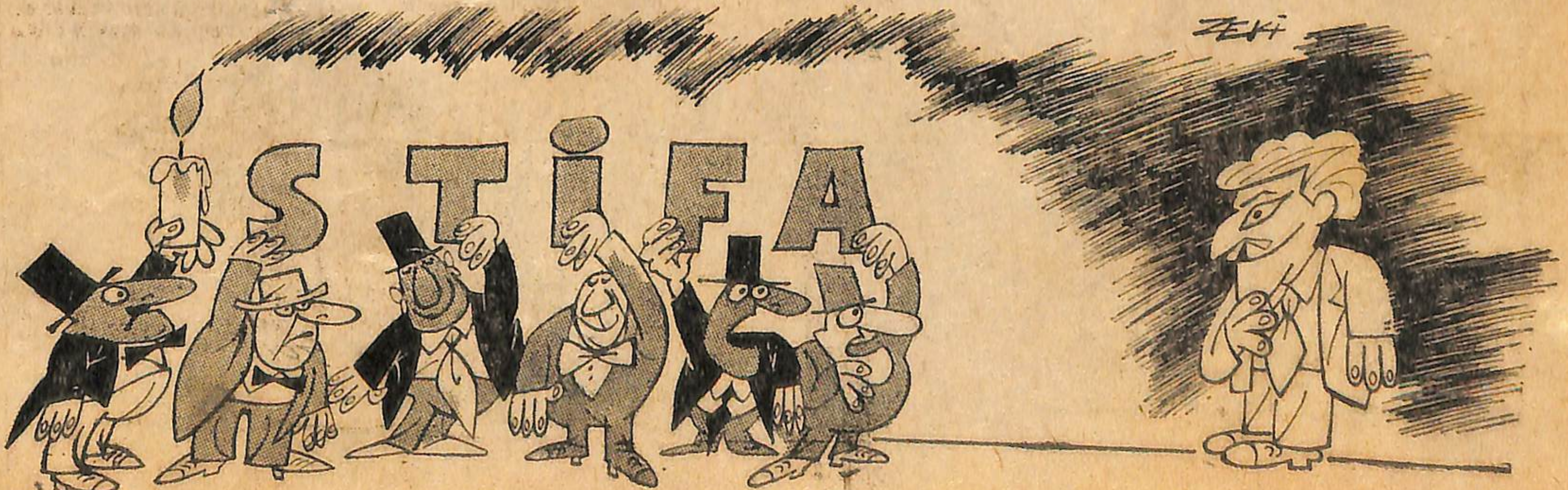
— Ne haksızlığı be? Ölüyorum burada! Sinirden tıkanacağım!

Hani bizde bir lâf vardır, «Kasap et derdinde, koyun can derdinde» diye? Komşularımın hali bana o sözü hatırlattı.

Yüzbinlerce Vietnamlı yirmi yıldan beri yabancıların özel hesapları yüzünden toprak altına düşmüş; onlara yapılan haksızlığın lâfı edilmiyordu hiç!

Bir küçücük haksızlığın kurbanı da ben oldum: İnsan egolarının şamatasından kurtulmanın yolunu bulamayınca uykuya falan boşverip yağmuru seçtim, güneş doğmadan kaçtım Beyaz Gül'den.

Refik ERDURAN

— Ecevit, «İstifaları tebessümle karşıladım» dedi. —

SERİ VE SERİ RÖPORTAJLAR

YAMAN KORUR

BİR DOLMUŞ ŞOFÖRÜ İLE RÖPORTAJ

— Şoför arkadaş, bize hayat mücadelenizi anlatır mısınız?

— Anlatamam ağabey... Ben hep «şey» derim... Hangi «şey» in hangi şey olduğunu nasıl anlayacaksın?...

— Neden hep «şey» diyorsunuz?

— Başka türlü söylesem başım belâdan kurtulmaz da ondan... Şey oğlu şey'in biri gelir kapının kulpu yerine cam kol'una yapışır. «Ulan onu babanın şeyi mi sandın?» dersin... Başka bir şey oğlu şey gelir, cadde ortasında ineceğim diye tutturur. Tamirciye gitmek icabeder... Düldülün şeyi bozulmuştur. Zaten ikidebir bozulur. «Ulan şey» derim, «sen bunu daha geçenlerde şey etmedin miydi?...» Ben «şey» siz konuşmam ağabey...

— Başınızdan ilginç olaylar geçmiyor mu?...

— Şey olaylar olmaz olur mu? Ama «şey» her bi şeyi halleder. Meselâ, yanınıza mini etekli bir kız biner... Şeyi gözükür. Yolu şaşırırsınız. Ben bi kere Kızıltoprak yerine yolu tutturmuş Acıbadem'e gitmişim. Adam bi şey oluyor. Kıza da, «Hanım şeyini biraz yukarı çek, şeyim şey oluyor» denmez ya... Ne yapacaksın? «Şey» derim... Kaşımla gözümle bacaklarını işaret ederek... İki ihtimal var ya (hele arabada yalnızsa) «Aaaa, olur mu hiç? Ben namuslu bir aile kızıyım. Ama çok ısrar ediyorsan hadi bi saat kadar Çamlıca'ya gidelim bâri» der... Ya da eteğini biraz yukarı çeker, biz de şey'den kurtuluruz...

— Eee... Öyle hemen gezme teklifi karşısında ne edersiniz?

— Şey ederim...

— Kazancınız nasıl bay şoför?

— Ağabey, biz kuru havalarda kazanır, yağmurlu günlerde, bozuk havalarda para kazanamayız. Fakat şey ederiz...

— Anlayamadım... Yağmurlu havalarda yolcuların vasıta talepleri daha çok olmaz mı?...

— Olmasına olur ama, almayız ki... Onları şey ederiz...

— Saat açmaz mısınız?

— Ağabey saat açılır mı? Babadan kalma bi kol saatimiz var onu da mı bozalım?... Su mu alır... İcabederse saatçi açsın... Benim zenaatim değil...

— Kardeşim, kol saati değil... Taksi saati... Taksimetre...

— Yahu sahi be ağabey... Öyle bişey bağladılar... Ben onu unuttum be... Zaten kullanmasını da bilmem...

— Her halde çeşitli tiplerle karşılaşıyorsunuzdur. Bize anlatır mısınız?

— Ühüüü âbicim... Hangi birini anlatayım? Bakarsın iki kodaman biner... Politikayı şey ederler. Bi keresinde ben onları bu kadar şey ettikleri için mebus sandım da bi de sunturlu selâm çaktım... Bakarsın bi kız bi delikanlı biner, hani neredeyse düpedüz arabanın içinde şey edecekler... Kocakarının biri biner, «İlle beni Akaretler'de 68 numaralı evin önünde indiriver oğlum» diye tutturur...

— Allah Allah, olur mu öyle şey? Taksi mi tutmuştu?...

— Ne taksisi... Düpedüz dolmuş şey ediyoruz... Dilim alışmış ağabey, kusura bakma. Ben «şey» dedikçe sen artık ne dediğimi anlayacaksın...

— Pekiii... O zaman siz ne dediniz?

— Ne denir ağabey? Tabii «şey ederim Akaret'ini» dedim.

— Hiç ehliyetini filân aldıkları oldu mu? Ceza yedin mi?...

— Bi kere ehliyetimi istedi trafik polisi... Ben arabanın muayenesini daha şey ettirmemiştim. Beni ite kaka karakola götürdü... Azıcık şey ettiler... O bir şey değil de 15 gün araba kullanamadım, çoluk çocuğun nafakasını çıkaramadık.

— O neden?

— E, bu meret, vatman gibi ayakta kullanılmıyor ki... Çık bakalım karakoldan da oturabiliyor musun şeyinin üstüne?...

Yaman KORUR

Ev Alma Komşu Al!

Kenan AKINCI

YENİ ev kiralamak, hiç de öyle önemsenmiyecek olaylardan değildir. Bana sorarsanız. Bana değil, kime sorarsanız öyledir sanırım. Kişi yaşantısında doğum gibi, sünnet gibi, evlenmek gibi, boşanmak gibi dönüm noktası sayılacak büyük olaylar vardır; işte onlardan biri. Bu önemli olaylar dizisi, bizim gibi dargelirlilerde daha da uzar. Yeni elbise yaptırmak, porselen tabaklardan birinin kırılması, radyonun pillerinin yenilenmesi gibi... Bunlarla ilgili belli günler, çocukların yaşlarının belirtilmesinde de işe yararlar. Örneğin; «O yediyüz elli gram birden kıyma aldığımızda, Çiğdem altı aylıktı» deriz.

İşte kiralayacağım yeni bir eve çıkmak da benim için böylesine önemli bir olaydır. Neden derseniz... Eskisinden kolay kolay çıkmam. Çıktığımı görürseniz, bilin ki; yıllar yılı aynı kirayla oturabilmek için, o enkazın ötesini berisini onarmış, kiremitini aktarmış, kırılan camların yerine, kendi paramla aldığım küflü tenekeleri bizzat çakmışımdır. Ve de bu viraneyi, kendisinden söz ederken «harabe» değil de, «ev» sözcüğünü kullanan sahibine karşı, Kanije kalesini savunur gibi savunmuşumdur.

Bu kez de öyle oldu işte. Gücümüz tükenir gibi olunca, karlı bir havada, canımızı dişimize takıp, zorunlu bir huruç hareketiyle kendimizi sokağın özgür havasına attık. Ağırlıklarımızdan hiçbirini düşmana bırakmadık. Hepsini kapı önüne yığmıştı çünkü.

Tüm ağırlığımızı henüz gücünü yitirmemiş başka bir kumandanın, arkadaşlardan zabıt kâtibi İhsan'ın kalesine taşıdık. İş kaldı yeni bir ev bulmaya... Ben:

— Nereden bir ev bulmalı acaba?... diye sesli düşününce, bizimkiler onlara akıl danıştığımı sanmış olacvaklar; kaynanam:

— Amaan; bu mahalleden çıkalım, ben şu Mandıracıların Naciye dedikleri musibet karıdan kurtulayım da neresi olursa olsun. Ev alma, komşu al.

— «Yukarı mahalleye bir bakmalı...» diye gene sesli düşündüğümde, etinden et koparılmış gibi hopladı:

— Ben bir kere dünyalar yıkılsa o Yukarı Mahalle'ye gitmem! Ya o Kör Şefiye olacak karıyı oradan sürerler, ya da onu bırakıp mahalleyi başka yere taşırlar!...

— Aşağı Mahalleye gideriz öyleyse anneciğim, sen üzme kendini, dedim.

— Zembilcilerin Fıtnat'ın mahallesine mi?!. Allah yazdıysa bozsun... Benim için «Saimânımların düğününde yaşına bakmadı da, çıktı göbek attı» demiş. Sen söyle de ona söylesinler: Bi kerem ben ondan altı ay ufağım. Oynasam da hakkım var!... Sonracığıma oynadıysam, cümbüş olsun deyerekten bir ahpabın düğününde kollarımı kaldırmışım. Ne kötülük varmış bunda? Onun gibi alışverişe çıktım diye çarşı pazar gezerekten kalça kıvırmıyorum ya!... Aynısı böyle söyle de ona söylesinler.

— Olur anneciğim, söylerim. Neyse, biz de Yeldeğirmeni Mahallesine gideriz.

Kaynanam öncekilerden daha beter hopladı:

— Nee?!. Ayol deli mi oldun sen?.. Haftaya varmaz, o yellozla kavga ederiz biz!...

— Hangi yellozla?

— Kurşuncu Hasibe'yle... Aman aman, istemem! Dünyalarda istemem öylelerinin mahallesini. Ev alma, komşu al, demişler. Evin kötü olsun ama komşun iyi olsun.

Bunlar dışında kasabamızın başka mahallesi olmadığından, kayınvalde hazretlerinin bu konuda bize yararlı olamıyacağı anlaşılmıştı.

Çıkıp soruşturmalı da, nerede ve nasıl olursa olsun —yalnız ucuz olsun— bir evceğiz bulmalı.

Memur arkadaşlardan Recai'ye rasdadım. Bu koşullarda yedi çocuğu yedirip giydirmek sihirbazlığını gösteren bu arkadaşa hep şaşar kalırdık biz. Önceki evimizden çıktığımı, yeni kiralık ev aradığımı söyledim.

— Aman kardeşim, dedi. Evi kiralarken çevresindekilere dikkat et. «Ev alma, komşu al» diye bir söz

Yazısız

Pahalılık; İstanbul'da hızlı, Ankara'da yavaş artıyor. — Gazeteler —

— Şurada bir kasap, bir bakkal görüyorum ama, alışverişe çıkmamız için yirmi otuz kişi daha lâzım!..

vardır. Evi tutmazdan önce, yanında yöresinde kimler var diye bakacaksın. Hepsi senin gibi Âdem Baba mı?... Ceplerini yokladığın zaman eline sadece tütün tozları mı geçiyor?... Sokulma o bölgeye!... Sen ne yap biliyor musun? Nazmi'lerin mahalleden bir ev tut. Manifaturacı Nazmi'lerin... Çoluk çocuğu bir güzel giydirirsin, di mi ya? Mahalle komşusuna kredi açmayacak da kime açacak?... Sonra, doktor Salim bey her gün selâmlaştığın adam! Senden de muayene ücreti mi alacak? Üstelik eşantiyon ilâçlardan verir, ilâca da para harcamazsın. Onun biraz ilersinde ayakkabıcı Eyüp oturur. Kendisi diyecektir «Bir şey gerektiği zaman çekinme» diye... Terzi Necdet, bakkal Salih, kasap Sabri hep o mahalledediler... Sonra, borç para mı arıyorsun? Ayaklı banka orada! Tek ayaklı banka... Hani şu pazar yeri çıkışındaki yaşlı, topal dilenci... Kaç para istersen al. Öyle Emekli Sandığı gibi bin ikiyüz lirayla savmaz adamı. İstediğin kadar alabilirsin. Yalnız faizi biraz yüksekçedir: Yüzde kırk kadar bir şey. Diyeceğim, o bakımdan da nâmerde muhtaç olmazsın. «Ev alma, komşu al» sözünü söyleyen boşuna söylememiş elbet.

Recai'nin dediği belki çok doğru ama, o mahallede dörtyüz liradan aşağı ev bulmak olanaksız.

İsmail adında bekâr bir arkadaşım vardır. Sinemaya, tiyatroya gidecek parası olmadığından, zamparalık ederek eğlenmeye çalışır. Pek eğlenebildiğini sanmıyorum. Parası yok çünkü... Bir de ona danışacak oldum ev işini:

— Valla arkadaşım, ev alma, komşu al! dedi. Sen gel, Yukarı Mahalleden bir ev tutalım sana. Komşular hep fıstık!... Şöyle kendine bir çekidüzen ver, en kralını araklarsın namussuzum...

Bu da bir akıl ya; sarmış çevremizi beş çocuk... Kendimize çekidüzen vermek bir yana, fındık, fıstık yiyecek dermanımız mı kalmış?..

Şoför arkadaşlardan Sakar Âkif de:

— Ev alma komşu al, diye başladı. Evden çok bakacaksın çevresinde kimler var. Benim evvelsi yıl oturduğum mahalledeki Deli Bekir gibisiylen komşu oldun muydu, halin dumandır. Bi kaynak makinası için beni yarım saat yalvarttı da, vermediydi inek. Ulan, alt tarafı bi kaynak makinası be... Gelsin şimdi ben ona öylecene vereyim... Aklın varsa, sen bizim mahalleye gel âbi. Ben ordayım, Bolayırlı Şükrü orda, Ayıcı Yusuf orda... Kirko mu lâzım oldu? Yıldız anahtar mı yok? Hiç takma kafanı. Gönder bi çocuk, malın gibi alsın götürsün. Ev almayacaksın, komşu alacaksın!...

Sonunda kasabanın kenarında bir yerde ev bulduk. Nasıl bir ev olduğu önemli değil. Ev alma komşu al demişler. Komşularımdan oldukça hoşnudum. Şöyle ki: Şarken Klârnetçi Aguş, garben aynı meslek erbabından Nazif, şimalen Zurnacı Yaşar, cenuben Davulcu İbrahim...

Çocuklar da çevreyi hiç yadırgamadılar.

Her akşam açıyoruz «Güzel Marmara» mızı. Ne geçim derdi, ne günün öbür kaygıları...

«Ev alma, komşu al» demişler. Çok iyi demişler doğrusu...

Kenan AKINCI

— Evet, evet... Bu Anayasa değişmelidir!..

(Televizyonda sinema)

İKİ ÇETE

(Heyecan ve korku filmi)

(Saçı sakalına karışmış bir kaç kişi bir masa başında toplanmışlardır. Şefleri olduğu anlaşılan meymenetsiz suratlı biri elindeki içki bardağını kafasına diktikten sonra söze girişir.)

— Arkadaşlar... Biliyorsunuz bu kasabada sadece iki çete var. Gerisini temizledik... Biz Alkolikler ve Melânkolikler...

Şimdi tasarladığımız soygun için önce Melânkolikleri tepelememiz gerekiyor. Yoksa onlar kendileri vurgun yapmak isteyeceklerdir. (Adamlarına dönerek) Sen, Dingo'yu... Sen, Rosto'yu:. Sen de Pişto'yu haklayacaksınız Bu üç çete başı geberince kalanların bize bir zararı dokunamaz.

(Pişto'yu haklamakla görevlendirilen haydut diz çöküp yalvarır.)

— Şef.. Pişto'ya beni gönderme... Yedek çakşırım da yok...

— Çakşır ne demek ulan? Ne ilgisi var bu işle? Hem sen koca bir çetenin görevlisisin... Vazifeden kaçılır mı?...

— Şef, geçenlerde Pişto ile karşılaşmıştık... Çakşır o gün kirlendi. Daha yıkamaya vakit bulamadım. Beni Pişto'ya gönderme... Bütün kasabayı temizleyeyim...

(Şef tabancasını çeker.)

— Yaaa... Alçak... Korkuyorsun demek?... Aramızda tabansızlara yer yok... «Graav, graav graaaavvv...) Kaldırın bu korkağın leşini... Kim zıbartacak Pişto'yu?...

(Kimseden ses çıkmaz. O sırada reisin kızı ağlayarak odaya girip babasının ayaklarına kapanır.)

— Babacığım, Pişto'yu öldürtme... Bak demin Rosto dedin, size hemen rosto pişirdim. O sırada istemiyerek emirlerinizi işittim. Pişto'yu bana bağışla babacığım... Bebeğimin babası o...

— Neeee?... Bebeğin mi?... Vay namussuz şırfıntı, can düşmanımla ha?... Kaç aylık?...

— Dört aylık var babacığım. Beni affet...

— Seni affetmek mi... Bıçağımı karnına sokup seni de, o yılan yavrusunu da geberteceğim...

(Şef bıçağını çeker, o sırada çete elemanlarından biri üstüne atılır.)

— Dur reis!... Öldürtmem onu sana... Ben seviyorum onu... Pişto'yu da ben geberteceğim... Yalnız izin ver, yüz dirhem daha rakı içeyim...

— Ulan meymenetsiz... Ha gebertmişim, ha sana karı vermişim aynı hesap... Al tepe tepe kullan, ne halin varsa gör...

— Babacığım ben bu suratsızı istemem. Koyver gideyim... Pişto'yu bulayım... Sonra ikimizi birden öldürt...

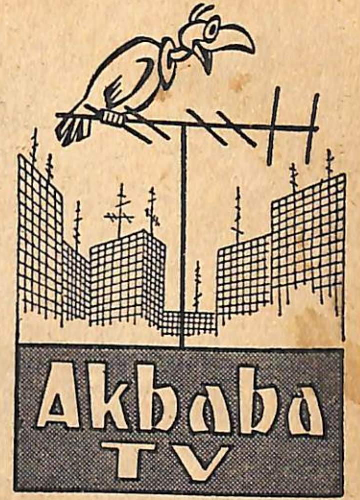
— Vaaay kahpe!... Yedim şimdi seni... Ailemizden Pişto sülâlesine gelin mi gidermiş?... Hepsini silmece temizleyeceğim... (Graaav graaav graaav...) Kıza talip olan delikanlı kanlar içinde yere yığılır... Reis emreder.)

— Şu nâmerdin mevlûdunu okutun...

(Kıza döner.)

— Senin mevlûdun daha sonra... Film çabucak bitmesin diye hayatını birazcık bağışladım...

(Çeteden biri:)

— Aman reis, adam şimdi mevlâsına kavuştu daha... Mevlût mu olur?...

— Okuyun ulan... Film uzayacak dedikse kırk gün kırk gece de sürecek değil ya şehzade düğünü gibi...

(Orada mevlût başlar, sahne değişir. Melânkoliklerin gizlenmekte olduğu dağ oyuğu görünür... Konuşmaktadırlar. Pişto, iki gözü iki çeşme Tahir ile Zühre hikâyesini okumaktadır.)

— Reis.. Rosto'yu vurmuşlar be...

— O Alkoliklerin işidir... Hepsini kesin. Ama ağlamayı unutmayın... Melânkolikler olarak bizler hassas insanlarızdır.

— Reis, Dingo'yu da bıçaklamışlar...

— Ağlaşın... Hüzne dalın... Müteessir olun... Bir haltlar yiyin işte... Sonra o Alkolikleri bulup temizleyin... Daha sonra malûm soygunu yapın... Benim keyfime ilişmeyin, ben şimdi ince duygulara daldım...

— Reis, o kız ne olacak?...

— Ailenin de çetenin de kökünü kurutmak lâzım... Öldürün o kahpeyi de...

— Pişto reis, biz biliyoruz... Senin de kökün kurur. Kız gebeymiş...

— Ben gene kök salarım. Siz hepsini gebertin...

— Heyhattt...

— Firkaaattt...

— Hicraaannn...

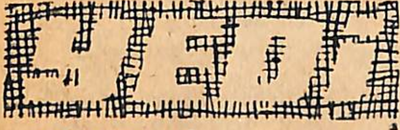
— Haziiinnn...

Sayın seyirciler bu film 99 kısımdır. Vaktimiz ve yerimiz olmadığından size tamamını aktaramıyoruz. Özetleyelim bâri: İki çete biribirine girer... Ortada ölmedik adam kalmaz... Yalnız Alkolikler çetesinin başkanının kızı ile Melânkoliklerin reisi Pişto sağ kalır. Çeteler böylece dağılınca ikisi birleşip Pişmaniye çetesini kurarlar... Yaptıklarından pişman olup ıslah-ı nefs ederler. Fakat kararlaştırılan büyük soygun yapılacak, ondan sonra bu hayattan vazgeçilecektir. Soyguna ikisi çıkar... Tam paralara konacakları sırada kız heyecandan çocuğunu düşürür... Pişto, başında ezan okur. Kız kolları arasında can verir... Pişto da kendini bıçaklar... Olur biter...

Yaman KORUR

— Her akşam seçim seçim diye sayıklıyordun, işte ben de bunu seçtim!..

PAZARTESİ :

Kara tren

Yönetim güçlüğünün, kalkınma çabamızdan doğduğunu belirten Demirel, «Biz, Avrupa trenindeyiz. Bu trenden inmeyeceğiz» diyor.

Oh oh... Tanrı sabırla ömür versin içindeki kullarına. 1950'lerde bindiğimiz düşünülürse tam 22 yıldır yoldayız, ne altımızda tekerlek gürültüsü, ne çevremizde bir hız belirtisi... Uyu, uyan, pencereden bak, Sirkeci'desin.

1985'te İtalya'da olacağımız söyleniyor.

2000'e doğru Fransa'ya varacağız deniyor.

Hani kömür yetse, ömür yetmez!

Evet Avrupa trenindeyiz. İnmesine inmeyelim ama, makinistin tüyüp tüymediğini, ölüp ölmediğini bile anlayamadık daha. Baksanıza, her hareket zili çalışta bir düdük sesi duyuyoruz, geçip gidenin bizim tren olmadığını görüyoruz.

Madem inmemekte kararlıyız, başımızı pencereden uzatıp gar görevlilerinden durumu bir sorsak...

SALI :

Yerli icat

Köy ihtiyar heyeti «Gâvur icadıdır» deyince, TRT'nin hediye ettiği televizyonla, teknisyenleri köye sokulmamış.

Hem de nerede oluyor bu olay biliyor musunuz?

Balıkesir'in sekiz kilometre uzağındaki bir köyde.

Balıkesir, İstanbul — Eskişehir — İzmir gibi üç modern kentimizin burnunun dibinde... Devlet, parasız verdiği bir haberleşme ve eğitim aracını adı geçen ilin en yakın köyüne sokamıyor.

Gerekçe haklı: «Televizyon gâvur icadıdır.»

Karara saygı duymamız gerekir. Zira, karar sahipleri de bizim yerli mucitlerdir.

Eller giderken Ay'a; bizimkiler «Gâvur icadı» nı geliştirmeye çalışıyorlar daha!

ÇARŞAMBA :

Geçen yıl da öyle olmuştu

Gazeteler, İngiltere okullarındaki bitli öğrenci sayısının 250 bini aştığını bildirirken, bizde uyuza yakalananların geçen yıla oranla yüzde otuz arttığını yazıyor.

Nedense hep böyle oluyor bu. İngilizler bitlendikçe, bizde bir kaşıntıdır başlıyor.

Hani iki ülke arasında gizli bir anlaşma olmasından kuşkulanıyor insan.

Nasıl kuşkulanmazsınız?

Sabah 7.30 haber bülteninde İngiliz'lerin bitlendiğini duyuyoruz...

13.00 haberlerinde uyuz oluyoruz!

PERŞEMBE :

Bulunur

Bir haber de Antalya'dan:

«Bakkalda yapılan aramada 141 tabanca ile çok sayıda tarihî eser bulundu.»

Eczacıların başlattıkları modaya uydu demek adam. Koca koca şehir-

ORTAK PAZAR!

— Şu ağacın yanın
— Nasıl tanırım şe

SAHİLD

Akşam serinliği inmiş sahile,
Dalmışım mavinin derinliğine
Gönül hep istiyor, uçsun engine,
Sevgi dolu, küçük, ak yelkenliyle...

Yalnızlığım kollarımda kelepçe,
Bir başka yalnıza gözüm ilişse,
Ben onun, o benim bağımı çözse,
Gülüşler içinde gelsek elele...

O kızın gözleri yarı aralık,
Bir rüzgâr okşuyor yüzünü ılık,
Desem ki, «Ben geldim, yeter dalgınlık»
Susarak karşılık verse bir gülle...

İşte benim, desem o beklediğin,
Çözülecek kalbindeki kördüğüm,

Spiker — Teknik arı

i çocuğu tanıdın mı?..
im, baksana elbise ile!..

— Herife bak, yan ödemeler gibi... «Git» diyorsun gitmiyor, «gel» diyorsun gelmiyor!..

AKŞAM

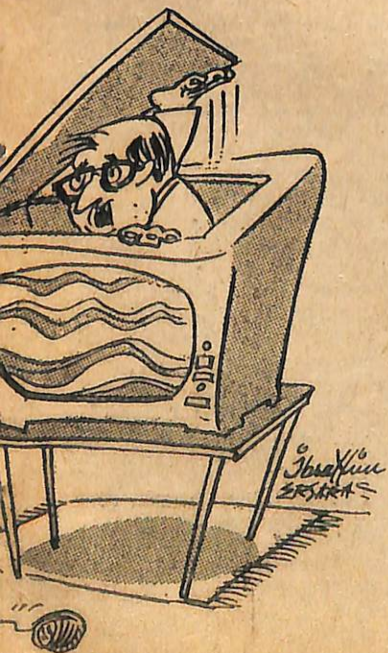
Aşktan başka bir şey değil gördüğün
Yaslan omuzuma, az beni dinle...

Gözlerini kapat, öldürüyorsun
Dikkat et, başları döndürüyorsun
Bütün yıldızları söndürüyorsun
Kalbin yanmıyor mu, kız bu ateşle?

Benim de ateşim güneşler kadar,
İçimde her akşam büyük yangın var,
Seni de yakıyor inan bu esrar
Yalancıktan kızıp, bozulsan bile...

Rüzgâra kızmazsın, tutar elini,
Çözer saçlarını, öper enseni,
Cüretle kaldırır eteklerini
Dokunsam kavga var, niçin benimle?

Fikret YILMAZ

için özür dileriz!..

lerde eczanelerin ilâçtan gayrı ne varsa rahatça sattıklarına baktı; çeşit çoğalsın diye gıda maddeleri arasına tarihî eserle bir miktar silâh kattı.

CUMA :

Akıl ermez

«Keşan'daki fasulyeler Yunanistan'a gitti!»

Oysa ne bir ticaret anlaşması yapılmış, ne bir miktar pey alınmış. Üstelik Yunanistan'ın fasulye istediği de yok.

Peki, nasıl olmuş diyeceksiniz.

Nasıl olacak? İşçiler topladıkları fasulyeyi akşam olduğu yerde bırakmışlar, gece yağan yağmurdan sonra sabah, mahsulün sâlimen Yunanistan'a geldiğini haber almışlar!

Şimdi yetkililer görüşme üstüne görüşme yapıyor Yunan makamlarıyla.

Geri gelmesine belki gelecek ama görüyor musunuz çiftçinin çilesini!..

Gece demez, gündüz demez, tarla sürer, ekin serper, çapa yapar, gübre döker. Sonuç:

Yağış olmazsa kavrulur kalır...

Yağış olursa mahsulü Yunanistan alır!

CUMARTESİ :

İhtiyacı olan

Libya, bizden mühendis istiyor.

Demek mühendise pek ihtiyacı var.

Amerika, doktorlarımızı topluyor.

Almanya kucak açmış işçilerimize...

Eee, pek ihtiyacımız olduğundan lüpçülerle küpçülerimiz kalıyor bize!

PAZAR :

Bir tane daha

Kadınlar Partisi adıyla yeni bir siyasî parti daha kuruluyor.

Kurucusu eski bir milletvekili... Üstelik erkek.

O da iktidara gelmenin kolayını kadın eteklerine gizlenmekte buldu demek!

Malûm, her siyasal kuruluşun, hedefe varmak için bir yönü, yöntemi vardır da...

Vedat SAYGEL

Yazısız

Büyük İmzalar

Az önce selâmlaştığı adamın uzaklaşmasını bekleyip, sordu:

— Tanır mısın?

— Yoo...

— Günümüzün en büyük imzalarından biridir o.

Tüüh, büyük bir fırsat kaçırmıştık demek. Ama yıllardır görüşemediğimizden çocukcağız ne bilsin o görüşemediğimiz yıllar içinde imza toplama hastalığına yakalandığımızı?... Meret koleradan tehlikeli, gripten bulaşıcı... Herkes geçim derdinde, biz evcek imza peşinde... Millet, elindeki üç kuruşla ay sonunu nasıl getireceğinin hesabını yapar, bizimkiler imza alamadıkları ünlülerin adreslerini arar.

— Allasen!...

Öyle bir soruş sormuşum ki, karşımdaki bu «Allasen» i konuştuklarımızın hangisi için söylediğimi kavrayamadı bir an:

— Eveeet, ne diyorduk?

Burnumun ucuyla uzaklaşan adamı işaret ettim:

— Büyük imzadan bahsediyorduk. Ne iş yapar?

— İmza atar. Öyle bedava falan değil haaa... Her imzası yüz liradır. Günde beş imza atsa, beşyüzlüğü kıvırdı demektir!

Kimbilir ağzım nasıl açık kalmış ki, bir yardımda bulunmak istercesine sordu:

— Tanışmak ister miydin?

— Hem de nasıl!...

— İyi ya, şuradan Halit'le Kenan'a telefon edeyim, oradan kahveye gideriz.

— Kahveye mi?...

Uzakta bir yerleri işaret etti:

— Şu karşı köşedeki kıraathane var ya?... Toplantı yerimiz orasıdır işte. Akşam saat beşten sonra bütün imza sahipleri topluca oradadır. Aman azizim, aramızda bir oyun, bir sohbet başlar ki, tadına doyamazsın.

Daha şimdiden görür gibi oluyordum. Memleketin kalburüstü imzaları bir masanın çevresini kuşatmış, şiirler söyleniyor, piyasaya son çıkan kitaplar eleştiriliyor, edebiyatın sorunları tartışılıyor. Hepsi ünlü. Hepsi iş edindiği türün ustası. Önlerine bir defter koy, bir ricada bulun, imzalanacak yer kalmasın sayfalarda!

Postaneye girerken:

— Ooo, Fadıl'cığım, diyerek uzanan bir el çekti bizim arkadaşı kendi yanına... Mırıl mırıl, fısıl fısıl bir şeyler konuştuktan sonra:

— Haydi eyvallah, diyerek yürüdü. Akşama görüşürüz. Kahveye geliyorsun değil mi?

— Elbette. Saat beşte oradayım. Bir dakika geçerse almayın beni içeri, diyen Fadıl döndü bana:

— İşte bir altın imza!

— Kim bu?

— İsmini ne yapacaksın, tanımazsın ki...

Oğlan bizi temelli boş sanıyor. Oysa isim versin, tanımadığımı sandığı o ünlü kişinin hayatını anlatayım kendine.

— Ne iş yapar?

Aptal aptal yüzüme baktı:

— Dedik ya, imza atar!

— Canım, imza attığını anladık. İmzasını neye atar? Müziğe mi, yazıya mı, resime mi?...

Telefon kabinine girerken cevap verdi:

— İkiyüzelli liraya atar.

Çekti kapıyı, çevirdi numarayı. Çıkarken gözlerinin içi gülüyordu:

— Gelecekler...

— Kim o gelecek olanlar?

— Halit'le, Kenan.

— Onların işleri?...

— Pırlanta değerinde imzaları vardır kâfirlerin. Beşyüzden bir kuruş eksiğine bırak imza atmayı, kalemi ellerine almazlar!

Tamam canım, madeni bulmuştuk. Bulmuştuk ya, şimdi kimi gönderir de evden imza defterlerini getirtirsin?

— Neyse, dedim, sen kahveye git, ben bir koşu defterleri alıp geleyim.

— Yahu, defterle işimiz ne?

— Sonra anlarsın.

Yağladım tabanları. İmzayı, sadece paradan ibaret sanan bu adama, bizi ilgilendirenin mânevî yönü olduğunu nasıl anlatırsın? Hele hele benim defterimde bulunan imzalar eşimin, çocukların defterinde bulunmasın; evde harb çıkar maazallah!

Fırtına hızıyla eve dalmam, defterleri topladığım gibi çıkmam bir oldu! Ne yaptığımı, nereye gittiğimi soran sorana. Cevap verecek güç nerede?... Bir yandan koşmanın yorgunluğu, bir yandan az sonra bir çok ünlü imzayla tanışacak olmanın heyecanıyla soluk soluğa daldım kahveye. Baktım, bizim arkadaş bir oyun masasının başında pinekleyip duruyor. Bir iskemle çektim yanına:

— Hani, nerdeler?

— Kimler?...

— Ünlü imzalar canım...

«Ayıptır, sus» gibilerden kaba etime bir çimdik basıp, masadaki oyuncuları işaret etti.

— Bunlar mı?

Fısıltıyla sorduğum soruya fısıltıyla cevap verdi:

— Bunlar.

Baktım, şakalarıyla, esprileriyle, oyun oynayış biçimleriyle hiç de sanat adamına benzer tarafları yoktu.

— Ne yapıyorlar?

— İçtiğimiz çayların parasını kimin ödeyeceğini bulmak için pişpirik oynuyorlar.

Vay canına!... Eserlerini zevkle okuduğumuz bu büyük imzalar, aynı zamanda büyük birer cimriydiler demek! Hayâl kırıklığı buna derlerdi işte! Çantayı aralayıp defterleri çıkardım. Hani kâğıt dağıtılırken falan bir fırsatını bulup imzalarını alarak tüyeceğim yanlarından.

— Ne onlar?

— Hiç, dedim, bizim imza defterleri.

Göz ucuyla kâğıt oynayan ünlüleri işaret ettim:

— İmzalatabilir misin şunları?

Defterlerden birini çekip, sayfalarını inceledi:

— Onlarla ilgili bir şey yok ki bu defterde... Neresini imzalatayım?

— Neresi olursa olsun. Bir yere atıversinler imzalarını yeter.

— Böyle yerlere imza atamazlar oğlum!

— Neden atamasınlar birader, sanat adamı değil mi bunlar?

— Hem de sapına kadar! Ama bu deftere imza attılar mı, imzalarının değeri kalmaz! Bak, şu gözlüklüsü var ya?...

«Günümüzün en büyük imzalarından» diye tanıttığı adamı gösteriyordu.

— Eee...

— Ehliyetli inşaat kalfasıdır. Üç katlı bir yapı projesi çiz, getir; yüz tekliğe «Sorumlu muhendis» olarak imzasını çakıversin sana! Gündüzleri Kaymakamlığın karşısındaki emlâk komisyoncusunda oturur. İmza istiyorsan al bir arsa, çiz bir proje, koy cebine yüzlüğü gel!

Onun solunda oturanı işaret etti:

— Onunki bankalarda geçer. İş adamısın da, kredi sıkıntısı mı çekiyorsun? Koş ona. Sen, uydurma senetler yap, o kefil olarak imzasını atsın, her binlikten ikiyüzelli lira pay alsın!

Duyduklarıma akıl erdirememiştim ya, anlamışcasına kafamı sallarken bir diğerini işaret etti:

— Bunun imzası, bir malın el değiştirmesinde geçer. Ortada mal olması gerekli değil. Mal, daha ilk elde olsa bile, ilk el ikinciye satış gösterir, ikinci el üçüncüye satış gösterir, her satışta imzanın sahibine dünyanın parası gelir.

Defterleri çantaya doldurup kalkmaya hazırlanırken:

— Dur daha bitmedi, dedi. Şunu görüyor musun şunu?...

Pişpirik verdikçe oyun ortağına küfür yağdıran asık yüzlü olanını gösteriyordu.

— Hayâlî bir şirketin kurucusudur. Bütün yaptığı iş, isteyene parası karşılığında fatura düzenlemek.

Kalktım. Çıkarken:

— Gitmeseydin, dedi. İşin acele mi?

— Geç bile kaldım, dedim. Sabah erkenden dairede bulunmam gerek.

— Haa, sahi... Sormayı unuttum yahu. Ne iş yapıyorsun şimdi?

— Bir devlet dairesinde çalışıyorum, dedim utana sıkıla.

— Güzeel. Peki, orada yaptığın iş ne?

Dokuzyüz lira aylıklı bir kayıt memuru olduğumu söylesem, Allah bilir ne iş yaptığımı yeniden soracak. Onun anladığı dille cevap verdim:

— İmza atıyorum.

Büyük bir adamla karşılaşmışcasına saygılı, kapıya kadar uğurladı, taşıta binene kadar bekledi, rica minnet adresimi istedi. Verdim.

Geçenlerde işlerin en sıkışık olduğu saatlerde uğradı daireye. Müracaatçı çokluğundan ne hatırını sorabildim, ne iskemle verebildim. Her uzatılan evraka imza çakmaktan insan çevresine bakmaya fırsat bulamıyor ki... Nedeeen sonra fırsat bulup bakındığımda, görünürlerde yoktu. Akşam eve dönerken karşılaştığım arkadaşlardan biri, öğle yemeğini Fadıl'la birlikte yediklerini söyledi.

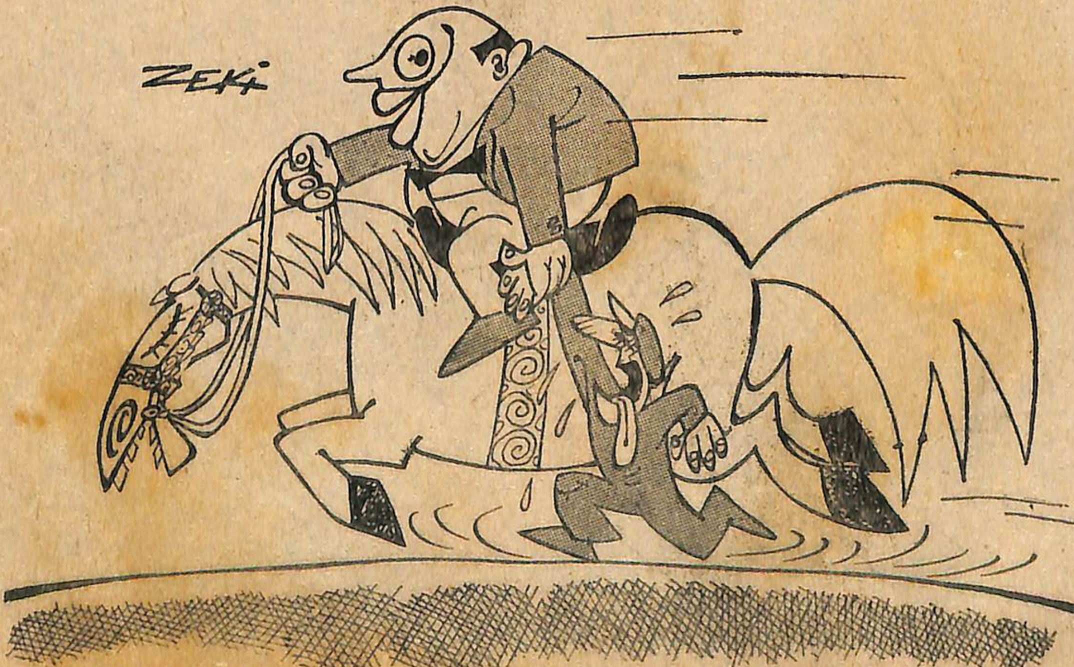
— Bana gelmişti ama işlerin çokluğundan kendisiyle ilgilenemedim, dedim. Kırılmış mı?

Neyse ki kırılmamış. Üzülmüş sadece. Uzatılan evraklara çaktığım imzaları saymış, dokuzyüz lira aylıkla çalıştığımı duymuş, kafasında imza sayısını aldığım paraya bölmüş:

— Yazık, demiş arkadaşa. Ben onun bu kadar beyinsiz olduğunu bilmezdim. Elinde kalemi var, imzası var; fakat bugünün piyasasında hangi akıllı yüz imzayı on kuruşa atar! Gördüm de içim sızladı vallahi!

Vedat SAYGEL

Demirel: «CHP. fukaralığı istismar etmek istiyor» dedi. — Gazeteler —

— Biz ise fukaranın elinden tutup refaha götürmek istiyoruz!..

Yazısız

TİNA zeki bir kızdı. Hem de altın gibi göz kamaştırıcı ve güzel... Omuzlarına dökülen parlak sarı saçları, yalancı bir saflıkla dolu yuvarlak yüzü, vücudunun kıvrak hatları ile her göreni kendine bağlayacak bir tipti. Bunun en belirli belgesi de, Dallas'ın önde gelen eğlence yerlerinden sayılan Roki'nin barında devamlı programa çıkmasıydı. Zengin çiftçiler, at tüccarları ve kovboyların tıklım tıklım doluştukları salonda müzik eşliğinde soyunurken alkışlar, ıslıklar, hürralar göklere çıkardı.

Oysa Tina'nın en hoşlandığı şey, sahneden çekildikten sonra aldığı şaşırtıcı tekliflerdi. Bir gecelik aşk için ileri sürülen astronomik rakamlar, evlenmek için vaadedilen hanlar, apartmanlar; hiç olmazsa birlikte bir yemek için teklif edilen paralar...

Sahnede striptiz yaparken topladığı alkışlardan çok daha önemliydi bunlar Tina için. Önemliydi ama hiçbirini ciddiye almıyor, tüm teklifleri geri çeviriyordu. Çünkü, özgürlüğünü her şeyin üstünde tutuyordu Tina. Yapılan tekliflerden birini kabul etmesi, para karşılığında birtakım taahhütlere girmesi demekti. Bu da, kuşkusuz özgürlüğünün kısıtlanmasına yol açacaktı. Gönlünce, dilediğince yaşamak varken, neden sorumluluk altına girecekti? Amaç sevişmekse, canı kimi çekerse onunla sevişiyordu zaten. Fakat bir avuç dolara satmıyordu kendini. Bundan sonra da satmayacaktı.

Yaz başlarında yorulduğunu hissetti. Bir karamsarlık sardı içini. İşte beş on gün sonra çalıştığı kulüp de bir aylık tatile girecekti. İlk defa ciddi olarak kendini ve geleceğini düşünmeye başladı. Ne yapacak, nerede geçirecekti tatili? Kazandığı paraları har vurup harman savurduğuna binlerce kere pişmandı şimdi. Bir çiftlik alsaydı, ya da sayfiyede bir ev yaptırsaydı kötü mü olurdu?

Kafasını kurcalayan bu düşünceler arasında programı nasıl bitirdiğini anlayamadı bile. Salonu inleten alkış ve ıslık sesleriyle kendine geldiğinde, şehrin en zengin çiftçisi Koca Bill, karşılıklı birer bardak cin içmeyi teklif ediyordu.

Açlıkla geçen upuzun bir gün kadar uzun boyluydu Bill. Altmışını aşmış olmasına rağmen, geniş omuzlarının üstündeki başı, insana güven veren başlardandı. Tina, dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söylediğinde:

— Dilerseniz, tatilinizi benim çiftliğimde geçirebilirsiniz, dedi.

Sonra genç kadının kararsızlığını görünce:

— Merak etmeyin, diye ekledi. Teklifim dostçadır. Yaşımı dikkate alırsanız kendinizi tehlikeye atmış sayılmazsınız. Sadece oğlanları sevindirmiş olursunuz, o kadar.

— Hangi oğlanları?...

— Kovboyları canım... İşlerin çokluğundan, son zamanlarda dünyayı görecek halleri kalmadı zavallıların. Sizin gibi güzel bir kızın çiftliğe gelmesi, kimbilir nasıl sevindirecektir onları.

— Tamam, dedi Tina. Kabul!

Anlaştılar ve güzel bir günün sabahı elinde valizleri, Teksas'ın küçük bir garına indi Tina. Koca Bill'in arabasına atladıkları gibi, yarım saatte çiftliğe vardılar. Geniş çayırların çevrelediği eski bina şahaneydi. Küçük bir sevimli odaya valizlerini yerleştirirken:

— İsterseniz hemen bahçeye inip güneşlenmeye bakın, dedi Bill.

— Nasıl, çiftlikte bulunanlara rağmen mi?...

— Elbette... Neden sıkılacaksınız? Kendinizi yalnız farzedin. Roki'nin barında olduğunuzu, programa çıktığınızı düşünün. Ve rahatça soyunup, sere serpe uzanın kırlara.

— Ya delikanlılar?...

— Bu saatlerde işten gözlerini açacak vakit bulamaz onlar.

Duydukları, genç kadının korkusunu silmeye yetmişti. Kısa bir şort, incecik bir blûzla indi bahçeye. Sonra üstündeki incecik parçayı atarak uzandı çimenlere. Güneşin sıcak öpücüklerini cildinde duyması ne hoştu. Koca Bill, pencereden sesleniyordu:

— Sıkılacak bir şey olmadığını söylemekte haksız değilmişim değil mi? Daha iyi yanmak istiyorsanız, her şeyinizi çıkarın. Kendi odanızdaymışsınız gibi...

Şortunu da çıkarıp atan Tina, az sonra tatlı bir uykuya daldı. Çevresinde uğuldaşan hayranlık dolu erkek seslerini duymadı bile. Tahta parmaklıklara dayanan beş kovboyun varlığından habersiz uyudu, uyudu.

Akşam, çiftliğin yemek salonunda kovboylarla tanışan Tina, onların tuhaf bakışlarındaki anlamı, ancak ertesi sabah anlayabildi. Kendisini tenha bir yerde kıstırıp saldırıya geçen gençlere gereken dersi verdikten sonra...

Bu ders, genç kovboylara onbeş gün yetmişti. Bu onbeş gün içinde dilediği gibi güneş banyosu yapma fırsatını buldu Tina. Onbeşinci günün akşamı Koca Bill:

— İşler kötü, diye mırıldandı genç kadına. Kovboyların beşi de yarın sabah çiftlikten ayrılıyor.

Tina hayretle sordu:

— Neden?...

— Hesabı yanlış yapmışım güzelim, dedi Bill. Ben, seni buraya getirmekle çalışanların yeniden güç kazanacaklarını sandımdı. Oysa, onlar devamlı tahrik edildiklerini, ulaşılması imkânsız bir yere asılı ciğeri seyreden kedilere benzediklerini, bunun da çalışma arzularını kırdığını söylüyorlar. Kurtuluşu buradan uzaklaşmakta arıyorlar. Giderlerse, işleri nasıl yürütürüm? Kimi bulur çalıştırırım? İkibin baş hayvanla nasıl başa çıkabilirim?

Koca Bill öylesine kederliydi ki, Tina'nın yüreği dayanamadı:

— Söyleyin, gitmesinler, dedi. Söz veriyorum, bundan sonra onlarla daha yakın bir ilişki kuracağım.

Ve kurdu. Tatil sona erip, Tina Dallas'taki işine döndüğünden bir hafta sonra Tina, Koca Bill'den şöyle bir telgraf aldı: «İşlerim gene bozuldu. Beş kovboy beni terkederek, Dallas'ta çalışmak üzere yola koyuldu.»

Leopold Massiera'dan
çeviren:
Süheylâ AYKUT

Yazısız

PARASIZ, işsiz biriyim ben. İsmim lâzım mı?.. Sokaklarda avare avare dolaşırım. Onun bunun bavulunu taşır yolumu bulurum. Vakıfların yıktırmayı unuttuğu bir eski evde idare ediyorum. Kendi hayatımdan fazla şikâyetim yok. Sefil sayılmam. Çünkü arada bir totoda on filân tutturup yolumu buluyorum. Ama bazan işler ters gidiyor. Gider ya... Onassis'in bile zamanında işlerinin ters gittiğini gazetelerden okumuyor muyuz? Efendim, ben aslında çok iyi bir durumdaydım. Bir şirketin mutemediyken şeytana uydum. Bir gece arkadaşlarla bara gitmiştik. Ben pek bara gitmem, çünkü maaşım böyle yerlere gidecek gibi yüklü değildir. O zaman için konuşuyorum. Şimdi maaş filân hepsi yengen... Neyse uzatmayalım, bizim gittiğimiz barda maksadımız şuydu: Birer bira içip neşelenecek, belki fırsat bulursak bir iki kadınla dans edecektik. Ben pek dans da bilmiyordum. Sadece biraz tango... İşte barda böyle uyuz uyuz etrafı seyredip içimizi çekerken olan oldu. Ne olacak sanıyorsunuz?.. Bir şey olmadı. Yalnız her tarafından kadınlık akan, sarışın ve etine dolgun bir konsomatris hanım bana yaklaştı ve gözlerimin içine bakarak:

«— Sen Hayati'sin değil mi şekerim?» diye sordu.

Ona, «Hayır, ben Hayati değilim... Yanlışınız var» mı diyecektim? Bu bal gibi yalan olurdu. Çünkü ben hakikaten Hayati idim. Yâni adım Hayati'dir. Neyse uzatmayalım, kadına ismimin Hayati olduğunu kabul ettiğimi söyledim. Yanıma oturdu. Sıcacık ve insanı tahrik eden bir kokusu vardı. Kolunu belimden sararak:

«— Beni locaya atsana» dedi.

«— Burası sinema mı? Ne locası?»

«— Canım sevişmek için. Şu yandaki kafesli yere...»

Arkadaşım Nuri beni dürttü ve yavaş sesle:

«— Uyanık ol Hayati,» dedi. «Yanında şirketin paraları var diye güvenme... Karı çok çakal, seni yolacak...»

Kadın sanki bunları duymuş gibi:

«— Çok ayıp» dedi. «Arkadaşınızdan hoşlandım diye kıskandınız değil mi? Gönül bu... Ben sadece ona aşk vaadediyorum. Karşılığında bir şey istediğim yok!» diye Nuri'yi bozum etti. Netice olarak adının sonradan Menekşe olduğunu anladığım kadınla kafesli yere girdik. Kadın kapının perdesini örttü ve bana yumuldu... O bana yumuldu ve ondan sonra da her şey Menekşe'nin istediği gibi oldu. İstediği şuydu:

«— Soy şirketi aptal... Biraz yaşamasını öğren... Bir gün çantayı bana getir. İçi dolu olsun... Ben de masayı hazırlarım... Aynen sana benzeyen biri var... Avanağın biridir... Adı da Hayati'dir. Ona bir şok yaparız, senin yerine onu götürürler... Tabiî paraların yerini de hatırlamaz... O Hayati Vicdan olur, sen de Hayati Karga.»

Başımı döndüren losyon ve yumuşak kadın teni ve fısıltı halinde kulağımın memesinde söylenen bu sözler...

Olaylar artık benim irademin dışına çıkıyordu. Ben çantayı yürüttüm ve öbür Hayati bir meyhanede içerken yakalandı. Ne sorsalar, «Ben Hayati'yim» diyordu. Başka bir kelime dediği yoktu. O ne derse desin, benim umurumda bile değildi. Çünkü Menekşe bende vicdan namına bir şey bırakmamıştı. Götürdüğüm ikiyüz bini çıtır çıtır yiyorduk... Ben yeni ismimle Hayati Karga, sormagir sokağındaki lüks dairede nefis bir hayat yaşıyordum. Hem de ne hayat... Kaymaklı ve bol yataklı bir rüya... Bu rüya, bir akşam eve çok iri yarı birinin gelmesiyle sona erdi. Bu herif, Menekşe'nin dediğine göre onun ilk göz ağrısıydı. Venezuella'ya gezmeye gitmiş ve dönmiyeceğini söylediği halde dönmüştü... Dönebilirdi fakat beni dövmesi ve pencereden atması doğru muydu?... Arkamdan la:

«— Ulan deve, bir dana bu civarda seni görürsem, midene kurşun akıtırım!» demesi gücüme gitmişti. İyi ama ikiyüzbinden kalan yetmişbin ne olacaktı? Polise gitsem beni araklayacaklardı. Susmak ve yediğim kazığı yutmaktan başka çare yoktu. Ben şimdi bal gibi bir şehvet kurbanı değil miydim?... Cebimdeki birkaç yüz lira ile bir tezgâh ve ocak aldım. İyi köfte pişiririm. Köftecilik yapacaktım. Fakat halis koyun etinin kilosunu otuz liraya alınca zarar ettim. Başka köfteciler günde yüz liraya para demiyorlardı. Onların ne etinden köfte yaptığını sorduğum zaman sırlarını söylemediler. Demek ki köftecilik işi yatmıştı. Arabayı ve ocağı sattım. Onun yerine kestane işine girdim. Bu sefer de köşe bulamıyordum. Bütün sinemaların çıkışlarını tutmuşlardı. Nereye mangalı mı koysam dayak yiyordum. Sanki bütün kestaneciler bir olmuşlardı.

O işten de boyumun ölçüsünü almıştım. Zaten bu arada şarapçılığa da başlamıştım. Gün geçtikçe düşüyordum. Bir gece Çakıl gazinosunun önünde ciklet satarken, Menekşe'ye rastladım. Yanında başka bir herif vardı. Önüne çıktım:

«— Menekşe!... Beni tanıdın mı alçak kadın?... Ben senin mahvettiğin mutemet Hayati!...» diye haykırdım.

O kadar içten ve hırsla haykırmışım ki, millet başımıza toplandı. Menekşe eski edepsizliğini ele alarak:

«— Tutun bu herifi, bana elle sarkıntılık yaptı!» diye bağırdı...

O anda muhterem vatandaşlar beni dövmeye başladılar. Kendimi kaybetmişim...

Haa... Ne diyordum işte o günden beri şöyle böyle sokaklarda dolaşıyorum... Artık bu hayata alıştım. Benim yerime içerde yatan Hayati acaba ne olmuştur?... Aradan tam on iki sene geçti... Yedi sene yediğine göre, çıkmıştır...

İşte kasvetli, yağmurlu bir günde Balıkpazarı'na düşmüştüm... Akşam üstü Kadıköy iskelesinde bir kaç bavul taşımış, yolumu birazcık bulmuştum... Pano'ya girdim... Bir şişe şarap söyledim ve dışardan aldığım ekmek ve peynirle çekmeye başladım. Dalmış gitmişim... O sırada kulağımda birinin sesi mırıltı halinde çınladı:

«— Beyefendi, siz ben misiniz, yoksa ben siz mi, yim?»

Başımı kaldırıp baktım. Sanki aynaya bakmıştım. Oydu, Hayati'ydi. Tıpkı benim gibi garibandı. Ne üstte ne başta vardı... Elini uzattı:

«— Kendimi tanıtayım, bendeniz sâbık mutemet Hayati Vicdan... Ya siz?..»

Ne diyecektim?... Ona gene yalan mı söyleyecektim?... İçimi çektim:

«— Bendeniz de Hayati Karga. Öyle lâzım geldiği için söylüyorum.»

«— Biliyor musunuz adımız da aynı... Ne tuhaf... Her şeyimiz benziyor... Şerefe içsek?...»

«— Tabiî içelim... Hayati'lerin şerefine...»

Bardağı kaldırdı. O da Marmara içiyordu. İçini çekti:

«— Biliyor musunuz, Hayati'ler çok talihsiz olur. Acaba siz de benim gibi talihsiz misiniz?...»

Ben de içimi çektim:

«— Öyleyimdir Hayati'ciğim!...»

Boş boş bakıştık. İki Hayati'nin hayatı da kaymıştı. Ben onunkini kaydırmıştım, Menekşe de benimkini...

Göğsündeki bir çiçeği bana göstererek güldü:

«— Menekşe... Çok severim... Nâzik ve hoş bir çiçektir. Ya siz... Siz de sever misiniz menekşeyi?...»

«— Nefret ederim...»

Hayret etti:

«— Bakın burada anlaşamadık işte... Neden?»

«— Çünkü... çünkü...»

Devam edemedim, gözlerimden yaşlar boşandı...

«— Ağlıyorsunuz... Çok tuhaf. Bir menekşe sizi böyle ağlatsın... Doğrusu çok fena oldum... Üzülmeyin, bilmeden yaranıza dokundumsa...»

Elini tuttum:

«— Farkında olmadan ikimizin de yarasına dokundun Hayati'ciğim...»

«— Biraz açıklasanız... Meselâ?...»

«— Çünkü seni benim yerime hapse tıktıran kadının adı Menekşe'dir. Sen haksız olarak benim işlediğim suç için seneler. ce yattın...»

Gülümsedi:

«— Ooo, üzüldüğün şeye bak beyefendiciğim... Ben yatmış olabilirim, fakat geçip gitti. Zaten yatacak yerim yoktu. Bunun yüzünden vicdan azabı çekmeyin... Hadi şerefe...»

«— Yâni beni affettiniz mi?..»

«— Tabiî ya... Sonra çok iyi bir dost ve arkadaş buldum ben. Hem de tıpatıp bana benzeyen ve beni anlayan. Adı da Hayati...»

Ona sarıldım. Ağladım, ağladım. O da duygulandı ağladı... Sonra birbirinden ayrılmaz iki dost olduk. Ve bir sabah biz iki Hayati'lere, müşterek aldığımız piyango biletine tam bir milyon lira çıktı. Biz şimdi iki Hayati'ler, Hayati apartmanının sahibiyiz... Kiralarla gül gibi geçiniyoruz ve Pano'ya gidip gene şarabımızı içiyoruz.

Suavi SÜALP

— Ne yapayım şekerim, hangisini giymeye karar veremeyince böyle geldim!..

Sizin için

YERLİ MALI

Emekli olmasını bekleyen yaşlı eğitmen, o gün derse geç kaldığı için sabah yemeğini sınıfa getirtti. Öğrencileri ödevlendirip masasının başına oturdu. Çay, peynir ve ekmekle karnını doyuruyordu.

Kapı vuruldu. Ve müfettiş ansızın içeri girdi. Çocukların ayağa kalkmasını fırsat bilen eğitmen, peynirle ekmeği hemen masanın çekmecesine soktu. Yalnız bardaktaki demli çayı saklayamadı. Hiç bozuntuya vermeden önce kendisini tanıttı, sonra da:

— Bu derste yerli mallarımızı işliyoruz müfettiş bey, dedi.

Ders işlermiş gibi elindeki bardağı yukarı kaldırarak öğrencilere:

— Çocuklar, bu bardaktaki çaydır. Bildiğiniz gibi Karadeniz Bölgesinde yetişir... deyip çay üzerinde konuşurken, müfettiş:

— Hoca, demin masanın çekmecesine soktukların neydi? diye eğitmene sordu.

Sakladıklarının müfettişin gözünden kaçmadığını anlayan eğitmen, aynı soğukkanlılıkla şu cevabı verdi:

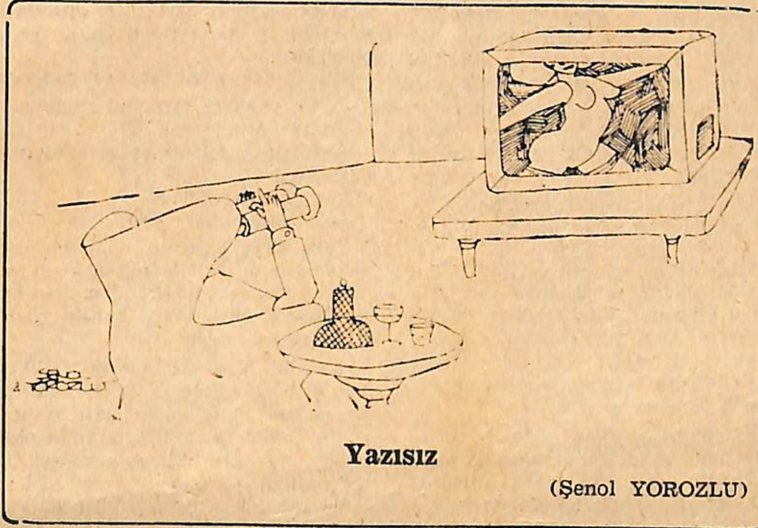
— Yerli mallarımızdan peynirle ekmekti efendim. Zamanımız kâfi gelmediğinden onları ikinci derste işleyeceğim.

İsmail YILMAZ
Gölören K. Öğretmeni — DİVRİĞİ

Yazısız

(Seçkin TEMUR)
4. Cad. No: 108 - 10
Bahçelievler/ANKARA

Yazısız

(Şenol YOROZLU)

Yazısız

(Nuri BİLGİN)
Pendik/İSTANBUL

MERCİMEK

Büyükannemde hafif kalb romatizması vardı. Biraz kalbi ağrısa, doktorun verdiği mercimek şeklindeki hapları alırdı. Bir gece küçük torunlarının yaramazlıklarına sinirlendi:

«— Ah kalbim, çabuk benim mercimek haplarımı getirin!» diye bağırmaya başladı.

Ben hemen ecza dolabına koştum, bir de baktım ki hap tüpü boşalmış. Ne yapacağımı şaşırdım. Gece geç vakit olduğu için eczaneler kapalı. O telâş ile mutfağa koştum, erzak dolabından bir mercimek alarak avucuma koydum, bir bardak suyla beraber büyükanneme götürdüm. Mercimeği alarak hap niyetine bir güzel yuttu. Yutar yutmaz da:

«— Ooh, dünya varmış, hiçbir şeyciğim kalmadı!...» demez mi?! Ben şaşkın bir vaziyette, gülmemek için kendimi zor tuttum.

Türkân ADA
Tandoğan Cad. No: 6
MALATYA

İKİ PALAVRACI

İki palavracı konuşuyordu:

— Benim dedemin öyle yüksek bir sarayı varmış ki, alttan baktın mı çatısı görünmüyormuş.

İkincisi dayanamayarak:

— O da bir şey mi sanki, der. Benim dedemin öyle uzun bir asası varmış ki, yağmur yağmadığı zaman bulutları biribirine karıştırıp yağmur yağdırırmış.

— Peki, deden bu asayı nerede saklıyormuş?...

— Senin dedenin çatısı görünmeyen sarayında!...

İlyas KARAÇİL
Ahmetler Köyü Öğrt. GEREDE

NAĞMELER

Bir teselli ver. **(Vere vere kalmadı)**

O ağacın altını şimdi anıyor musun? **(Orman bekçisi)**

Dök zülfünü meydâne gel. **(Yeni vergiler)**

Avuçlarımda hâlâ sıcaklığın var. **(Para tutan el ve uçan para)**

Ömrümce hep adım adım... **(Vergi memuru)**

Unuttun beni zalim... **(Politikacı)**

Gözlerim hep yolunu gözler... **(Maaş)**

Sen yoksun diye derbederim... **(Refah ve bolluk)**

MURAT SOLGAN
3502/1 Sokak No: 4 — Gürçeşme/İZMİR

DAMDAKİ PABUÇ

İkibuçuk yaşında, çok sevimli yeğenimle, kendisinden çok küçük kardeşi hakkında konuşuyorduk.

— Berrin, nasıl, kardeşini çok seviyor musun?

— Tabiî... Ama, o çok ağlıyor; bizi hiç uyutmuyor ki...

— Peki, annenler onu mu, yoksa seni mi daha çok seviyorlar?

Berrin tereddüt geçirirken ablası:

— Bebeğimiz olalı Berrin'in pabuçları çoktan dama atıldı...

Bu söz üzerine, biraz şaşkın, üzgün, fakat bakışlarında: «Şimdi görürsünüz!» diye bir anlam taşıyan çocuk, bir an için ayrıldı ve elinde pabuçları olduğu halde gelerek:

— Hani pabuçlarım dama atılmıştı?... Bak işte pabuçlarım! Nasılmış?... demek suretiyle çocuksu düşüncesi ve duygusu ile hepimizi güldürmüştü.

O günden sonra bir süre, pabuçlarını özel bir yerde sakladığını da hayretle görmüştük.

Korkut ARAZ
Hüsrev Paşa Sok. No: 19/4
Fatih/İSTANBUL

NEZAKET YARIŞI

— Yemek yedin mi Turgut?

— Evet, Ahmet.

— Yazık, seni yemeğe dâvet edecektim...

— Başka sefere inşallah. Ya sen yedin mi?...

— Hayır, daha yemedim...

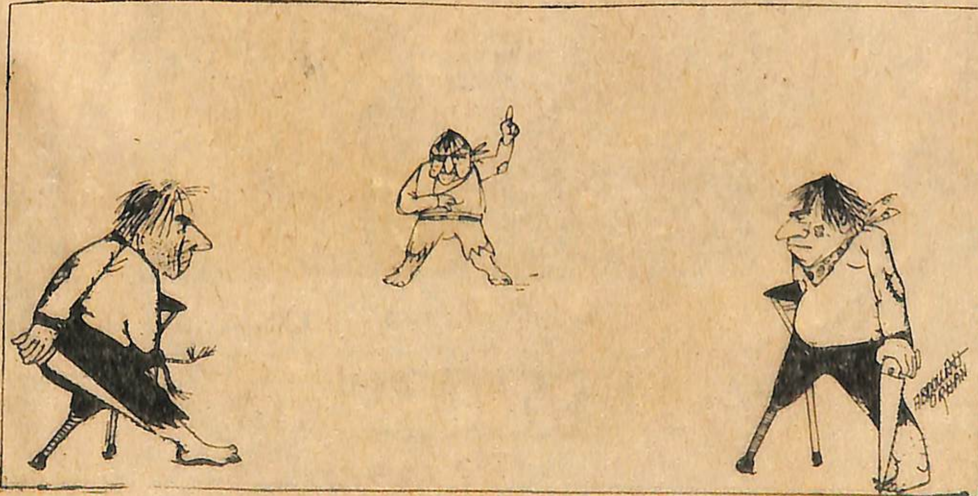
— Yazık, sana bir kahve ikram edecektim!...

Hüseyin KÜÇÜK
Manavgat Lisesi V Ed. B No: 399
Manavgat/ANTALYA

PERSONEL KANUNU NELER GETİRDİ?

Ben bekledim,
Sen bekledin,
O bekledi,
Hepimiz bekledik.
Bazısı arkadan itekledi
Bazısı onu köstekledi
Bazan kendisi emekledi
Derken bir gün
çıkageldi
Ama yalnız gelmedi
Peşinde pek çok
İntibaksızlıklar
Zamlar
Kazıklar
Ve de bizlere,
ömür boyu
Sıkıntılar getirdi.

MEHMET BOZKURT
Sivas Lisesi Öğret.
SİVAS

Yazısız

(Abdullah ORHAN) — Bozkır/KONYA

BÖYLESİ DE

Gözlerinde gözlerim
Boğuldu - boğulacak
Cankurtaran filikaları
Karaborsada.

DOST

Üzüntüdür benim
En içten dostum
Yalnız şimdi
Üçüz doğurdu.

ÜÇ DEDİM

Bir sevdim
İki sevdim
Üç dedim
Bakırköy'ü hatırladım.

M. BÜLENT KURNAZ
Burgu Sokak No. 9/14
Keçiören/ANKARA

— Kaç lira alıyorsn günde?

— İki onnuk... Mırtaza gardaş, lan bi gün, o dediğin hekâyelerden yaşasak ya lan?

— Nasıl böbrek var mı bana?

— Var vallaha, dalak bilene alırım.

Bir kahveye oturdular. Biraz daha askerlikten, asker ocağından anlattılar. Sonra Murtaza ayağa kalktı:

— Ben gideyim, dedi.

— Nerye?

— Eve... Zaten topu topu üç saat izinim var, onun da bir saatini burada geçirdik...

— E, ben nolacam?

— Nasıl nolacaksın?

— Heç...

— Ulan hâlâ aynı saflıktasın be... Oğlum gözünü aç biraz, burası İstanbul...

— Açamıyom ki...

— Merak etme, öyleyse yakında açtırırlar...

— Lan tek açdırsınlar be... Vallaha geceleri bi o yana dönüyom, bi bu yana dönüyom, dinime imanıma uyku dutmuyo.

— Niye?

— Eee, avradım yok yanımda...

Alaylı alaylı güldü Murtaza:

— Vah yavrum vah, dedi...

İdiris elinden tuttu Murtaza'nın:

— Gardaş, dedi, hadi be gardaş, bi hekâye annat...

— Ulan dedik ya, burada hikâyeler yaşanır... Hadi bakalım, hoşça kal... Bak söz sana, senin için bir şeyler düşüneceğim... Öyle bir hikâye yaşayacaksın ki, ne hikâye...

Sırıttı İdiris, ağzı dolu dolu güldü:

— Dime...

— Dedim bile... Yalnız buranın avratları nikâh isterler anladın mı? Nikâhsız varmazlar. Öyle imam işi, ne akılları ermez...

— Olsun razıyım...

Murtaza, ciddî bir yüzle baktı İdiris'e:

— Lan sahi mi diyorsun? dedi. Demek evleneceksin buradan?

— İlime tak dedi gardaş.

— Baban?

— Bubam mı?

— Ya baban razı olmazsa?

— Heç olmaz mı?

— Hadi eyvallah...

— Eyi amma, beni nerde bulacan sona?

— Heye... Nerde kalıyorsun?

— Bi inşaat ya, bilmem ki adresesini. Şincik bennen getsen götürrüm...

— Dur övleyse, ben sana şurda benim lokantanın adresini yazayım. Bunu göstere göstere gelirsin...

— Hangi gün gelevim?

— Ne zaman boş kalırsan? Amma şöyle on günü geçirme.

— Heç geçirrim?

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

Murtaza, göğüs cebinden çıkardığı kalemle, defterin bir sayfasına lokantanın adresini yazdı. Uzattı:

— Yalnız, dedi, saat üçten sonra gel ancak o zaman boş oluyorum...

— Olur hemişerim... Gel hele lan bi koklaşak be...

Sarıldı Murtaza'ya:

— Uy gardaşım uuuyy, dedi, sanki öz gardaşımnan sarılıyom... Lan eyi ki gördüm seni be...

Murtaza da, gözünün birini açıp kapadıktan sonra:

— Ben de seni, dedi.

Ayrıldılar...

İdiris'in içini hemen bir hüzün kapladı Bakakaldı Murtaza'nın arkasından. Hayıflandı da:

«Ulan, dedi bi hekâye annatmadı be!»

Sonra kendi kendine düşünmeye başladı:

«Ne diyor Mırtaza gardaş, burda hekâye annadılmaz, yaşanır, diyo. Helbette vardır bir bildiği. Ne yamandır ooo, ne yaman... Baksane, Isdanbıl'a gelmiş, hem lokunta işi bulmuş, hem de buranın avradıynan evlenmiş... Acep avradının gözleri de boyalı mı bunlar gibi, sona saçları gabarık mı ağzı gırmızı mı? Lan Mırtaza, kimbilir ne hekâyeler ediyondur o avrada, ne hekâyeler.»

Pofladı tekrar... Ama nedendir bilinmez içine bir sevinç geldi oturdu:

«Peki, niden paramı sordu? Yoğusam burda da mı başlık var? Heç olmaz olur mu, nerye getsen başlık olur. El sana gızını beleş verecek değel ya, bazarda onbeş lira bu... Goy üsdüsde, abooov, az bilene verilen başlık parası.»

Islanmaya alışık olduğu için hiç aldırmadı yağmura. Üstelik şimdi, mutluydu da, Murtaza'yı görmüş, sanki geçmiş günleri tekrar yaşamış gibiydi.

Daha kulübeye girmeden, kapıdan bağırdı:

— Bubaaa! dedi...

Halo dayı, inşaata bir şey olmuş sanarak hızla çıktı dışarıya:

— Ne var oğul? dedi korkulu korkulu.

— Biliyon mu buba, böğün kimi gördüm, Mırtaza gardaşımı gördüm.

— Ulan çocuk, ben de bişi oldu sandım. Kim o Mırtaza?

— Yaman Mırtaza buba, esger arkadaşım, burya gelmiş, lokuntanın birine garson olmuş... Evlenmiş de, Isdanbıl garısı almış...

— Onu eyi etmemiş işde.

— Niye?

— Buranın avradı bize gelmez oğul... Saymazlar insanı. Boyalarına yetmez para...

«Boya ha, o boyalı ağzı bi öpecen, sona o gara gara gözleri bi öpecen, abooov be buba, datlı buranın avratları datlı.»

— Buranın avratları adamı öküz ederler oğul, dakarlar insanın boynuna bi ip, ha o yana, ha bu yana çekerler...

«Döşeğe de çekmezler mi bubaa?»

— Un çorbası yiyon mu oğul?

«Tam yinir yâni.»

— Bi de gözel olmuş ki oğul... Acılı macılı...

İçini çekti İdiris:

— Yiyom buba yiyom...

Halo dayı, sahanın içine boşalttı un çorbasını. İki de soğan kırdı yanına. Baba oğul hiç konuşmadan kaşıklamaya başladılar. Ancak yemeğin sonuna doğru:

— Oğul, dedi Halo dayı, biliyon mu, şindi mekdüp melmekete varıp da anayın eline geçince, hele hele bi de cümle kövlünün önünde okununca, lan diyecekler, vaaaşşş, bu Halo da ne yaman adammış ki lan, isder misiniz çağalar, herif dutsun iki de inek getirsin... Yok amma, ben onlara iki öküz söz verdim, biri gara biri boz, renginden bile caymak yok... Şincik o Dingil Zako'yu getiryom da gözümün önüne, nahal olur acep mekdüp okunurkene sıfatı? Gara gara olur, ilkin benim öküzün biri gibi, sona da boz boz olur, benim öteki öküzüm gibi... De lan pezemek, Zako ağaa, gurban ağa, yarın olur mu bizim tarla ağa? Öskürür pezemek, yalandan ha, össküresi yok, sona ağzının tütününü yüzümüze tükürür, yok, yok, yarın olmaz, baalım der... Maksadı feyli belli pezemeğin, bizi yalvaddıracak, aman ağa, yaman ağa, ocana düşdük, öküzleriyin eline düşdük deditdirecek... Biliyon mu oğul İdiris, hep bunun hayâlını gurdum, hep, iki dene öküzüm ossun dedim, başga bişi demedim...

İdiris de içinden:

«Ben de, bi avradım ossun dedim, başga bişi demedim» dedi.

— Biliyon mu oğul, İmamgızı şincik seni özgemişdir haa...

— Heye buba...

— Anana galsa, ne seni salacakdı burya, ne de beni. Amma şincik o da memnundur, Halo dayı çavış olmuş diye köv yerinde okununca, ananı gösderdecekler bakın hele bakın, çavışın avradına diyecekler. Sona ben melmekete gedince dizilecekler garşıma, tavuk cülükleri gibi, eee ağnatsane nahal çavış olduğunu diyecekler. O zaman ben de ulan ulan diyecem, sizin gibi burda, tandır yorganının içinde sırtımı avrada dayayarakdan olmadım çavış... Na galdırdığım daşlar, na yüklendiğim gumlar, daşıyabileceniz mi yüklenebileceniz mi, garnı gurtlular, he, yüklenebileceniz mi?...

Yemek bitmişti... Ama Halo dayı hâlâ konuşuyordu. Coşmuştu bugün:

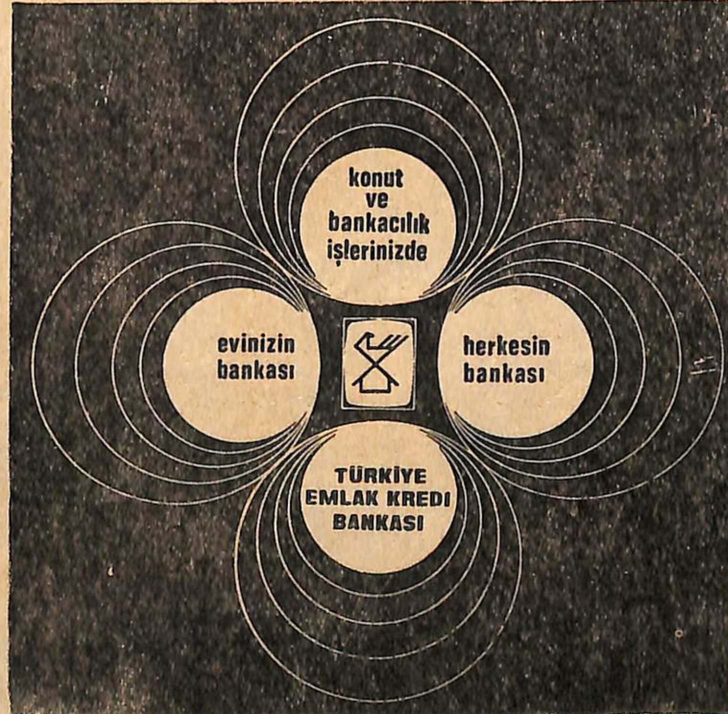
— Bi gün getmisdim Dingil Zako'nun yanına, öküzleri diyecekdim, yok dedi avradı, içerde oturyordu halbuysa, amma avradı yok dedi... Maksat o deel, bana cefa etmek... Kirman yarığı hikmeti Hüda şak diye yarılır inanırlarmış da, Halo'nun öküz alıp geleceğine inanmazlarmış. Nedenmiş, Halo altmışüç yaşındaymış... Lan siz hepiniz, ellisinde, ellibeşinde ölülersiniz be... Amma Halo yaşıyor... Göreceniz yaşadığını, gattı mı ardına öküzlerini, ağzınız bi garış acık galacak, yabanda susamış itler gibi...

İdiris teneke kutuyu yıkıyordu. Dinlediği yoktu babasını. Murtaza'yı. Murtaza'nın hikâyelerini düşünüyordu:

«Acep avradına ıraki içiriyor mu?»

«Peki, içirince, o annatdığı hekâye gibi oluyor mu?»

— Birer paket de tütün atacam önlerine, için lan için diyecem, bu tütün Isdanbıl tütünü... Dumanı benzemez sizin tütününüzün dumanına. Buna Isdanbıl'ın dumanı garışmış...

(Basın : 60872 - A - 201212 — 179)

Akbaba

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8-10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

baş, diş, migren ağrıları ile hanımların muayyen zaman sancılarında

GÜNDE 2-6 TABLET

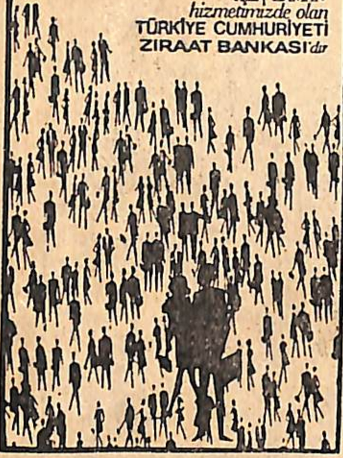
ALGO

LOKMAN

(Ajans Tek: 72/351 — 180)

(Ajans Tek: 72/352 — 181)

(Basın: 60686 - A - 21458 — 182)

İdiris teneke kutuyu, sahanı, kapının yanına ters kapattı. Testiden bir tas su doldurdu içti:

— Ooohhh! dedi...

— Ver oğul, bana da ver... Şu Isdanbıl'ın suyu da su deel ya...

Üç gün üstüste yağmur yağdı, Halo dayı çavuşluğun keyfini çıkaramadı. Üçüncü günü hava açtığında, işçilerden iki tanesi gelmemişti. Bayağı canı sıkıldı Halo dayı'nın, çünkü on katlı apartmanın inşaatı geri kalıyordu. Onun için Halo dayı, o gün, üç işçiymiş gibi çalıştı. Oğluna da yüklendi:

— Hadi İdiris oğul, ağamıza yardım böyle günde belli olur!...

Akşam üzeri Recai bey, iki işçi eksik olunca da işlerin tıkır tıkır ilerlediğini görünce, ondan sonraki gün de Tufan'a söyleyip işçi göndermedi Halo'nun yanına. Arada bir geldiğinde:

— Maşallah Halo, maşallah! diyordu, bu yetiyordu Halo dayıya. Ondan sonra başka bir kuvvet, başka bir iştahla sarılıyordu, kazmaya, küreğe ve de kum tezkeresine.

(Devamı var)

(İlâncılık: 9492 — 183)

Ampul

Bir sağlık müfettişi, yanında müdür olduğu halde akıl hastanesini geziyordu. Koğuşlardan birinde, birden başını havaya kaldırınca bir adamın avize kordonuna sarılarak tavandan sarktığını ve korkunç hareketler yaptığını gördü.

Müdüre dönerek sordu:

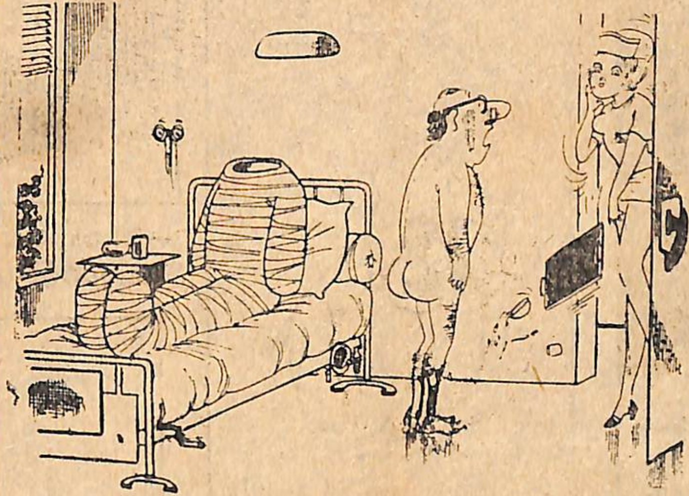
— Ne yapıyor bu?...

— Bir şey değil, diye cevap verdi müdür. O çok sakin bir delidir. Yegâne kusuru, kendisini 200 mumluk bir ampul sanmasıdır.

— Böyle şey olmaz, derhal indirin onu oradan.

Müdür, dudak büktü:

— Fakat şimdiden şunu söyleyeyim ki, eğer indirirsek, ortalık şimdiki gibi aydınlık olmayacak, her şeyi böyle net göremiyeceğiz!...

— Çok iyi olduğumu size göstermek istedim!...

Yazısız

İlk yardım

Telefonun karşı ucundaki ses:

— Aman doktor, acele geliniz, diyordu. Karım, bir fare yuttu!

— Geliyorum, dedi doktor. Telâş etmeyiniz. Elinize bir peynir parçası alın, karnınızın ağzına doğru tutun. Peynir kokusunu alan fare, belki ben gelene kadar kendiliğinden çıkar.

Telefonu kapatmasıyla arabasına atlayıp yola çıkması bir oldu. Verilen adrese geldi ki, ne görsün? Talihsiz koca, karısının tünel girişini andıran ağzına bir balık uzatmış, üzüntüyle sonucu bekleyip durmuyor mu?!.

Adamın elindeki balığı kapan doktor:

— Ben size peynir tutmanızı salık vermiştim, dedi. Fare, balık kokusuna gelmez ki...

Dertli koca:

— Biliyorum doktor, diye inledi. Fakat şimdi fareden daha önemli bir mesele var: Kediyi nasıl çıkaracağız?

Dört yapraklı yonca

Anatole kahvede arkadaşlarına pasta ısmarladı. Onun bu cömertliğini hayretle karşıladıklarını görünce, durumu açıkladı:

— Bu sabah uğur getiren bir şey buldum: Dört yapraklı bir yonca...

— Doğru mu söylüyorsun?...

— Tabiî... Dört yapraklı yonca hem de yüzellibin frank bulunan bir cüzdanın içindeydi!

Kabahat

Genç adam heyecanla müstakbel kayınpederine:

— Kızınız benimle evlenmeyi kabul etti, dedi.

Müstakbel kayınpeder başını esefle sallayarak:

— Bence bu senin kabahatin, diye cevap verdi. Bize her gece gelmemeliydin!

İhtiyaç

Ziyaretin sona erdiği bildirilirken, akıl hastanesinde yatan kardeşine sordu:

— Benden istediğin bir şey var mı?

— Evet, dedi hasta. Bir sonraki gelişinde zamanı öğrenmem için bir saat getirirsen memnun olurum.

— Fakat senin bir saatin var ya?...

— Evet ama, onu hâlâ saat olduğuna inandıramadım, gitti!

Beleşçiler

İki kadın arasında:

— Sana rastladığım için ne kadar memnunum bir bilsen!

— Ben de çok memnunum!

— Haydi gidelim bir şey içelim.

— Kimin evinde?

Acemi şoför!

Adamın biri otomobili ile bir ağaca çarpmış, araba parça parça olmuştu. O sırada oradan geçmekte olan bir köylü, hemen yerde baygın bir halde yatan adamın yanına koşmuş ve:

— Bu ilk otomobil kullanışınız mı?... diye sormuş.

Adam inleyerek cevap vermiş:

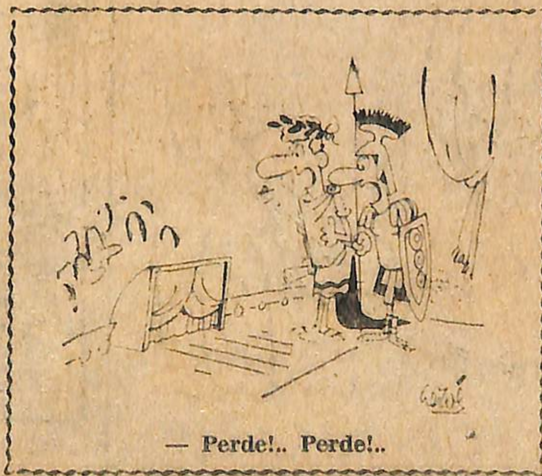
— Hayır, son kullanışım!

Asansör

Çiftçi Menier'ler ilk defa Paris'e gitmişlerdi. Montparnesse'daki bir akrabalarını ziyaret edeceklerdi. İki katlı bir apartmanın çatı katına nefes nefese çıktılar. Parisli arkabaları hayretle:

— Neden asansöre binmediniz? diye sordu.

— Binecektik ama kaçırdık, dedi Menier. Biz kapıdan girdiğimizde o hareket etmişti bile.

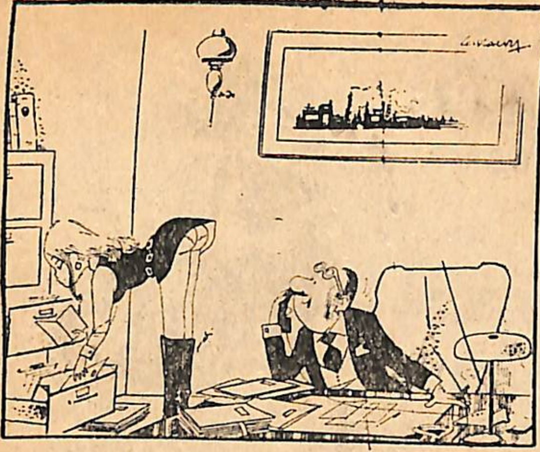

— Perde!.. Perde!..

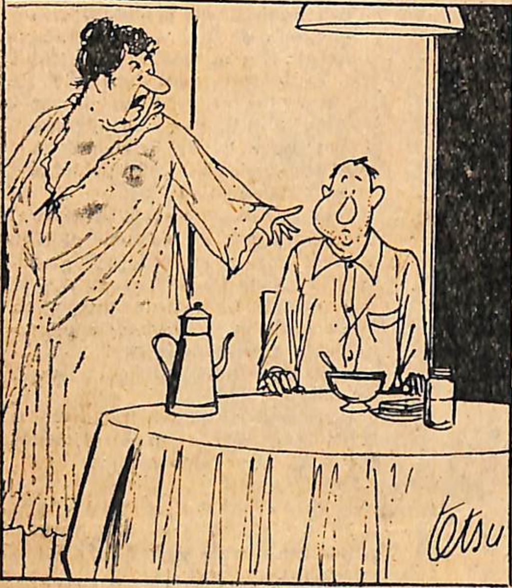

Yazısız

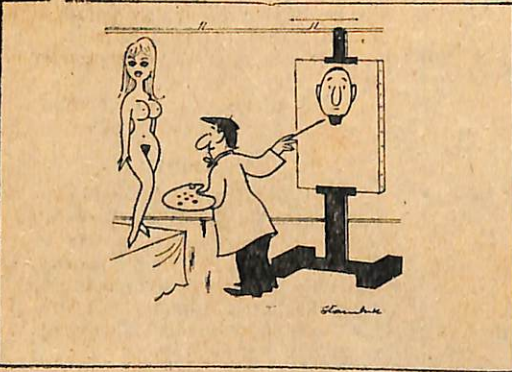
Dünyâ Karikatürleri

-HAYIR DOSTUM, BENİ HİÇ RAHATSIZ ETMEDİN, İSTEDİĞİN DOSYAYI SAATLERCE ARAYACAK VAKTİMİZ VAR!..

-ŞU SURATINA BAK! BANA HEP SIRTINI DÖNÜP SOLUNA YATARSAN BÖYLE OLUR İŞTE!.

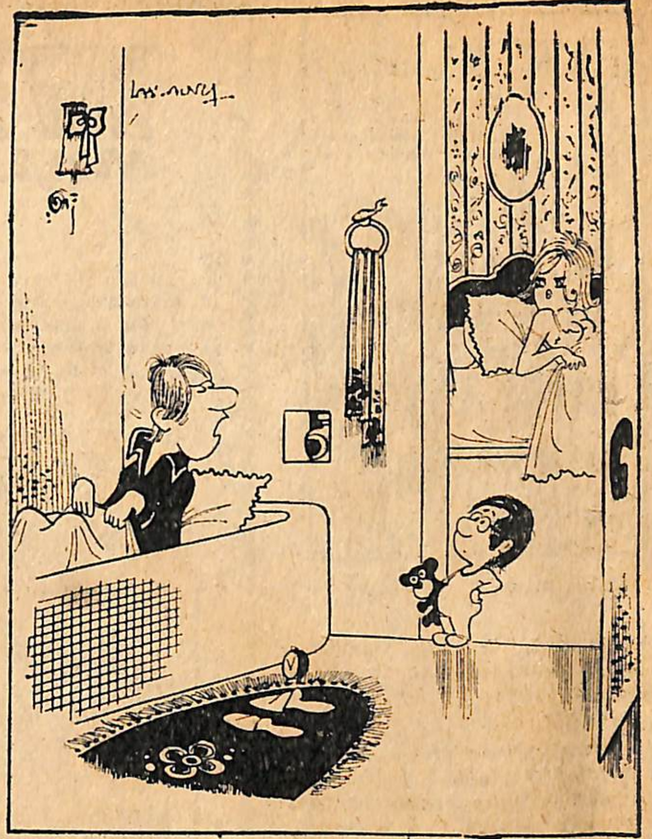
YAZISIZ

YAZISIZ

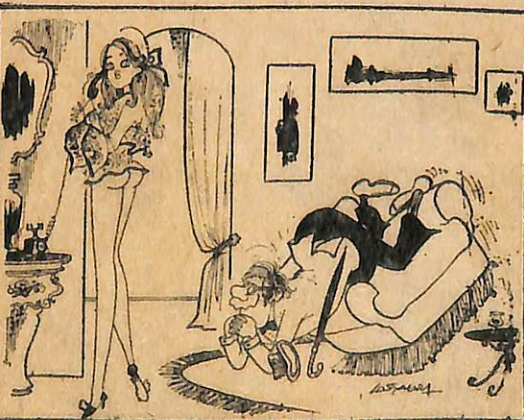
YAZISIZ

-ŞİMDİ AKLIN ERMEZ... BUNLA ANCAK BÜYÜDÜĞÜN ZAMAN ANLARSIN!..

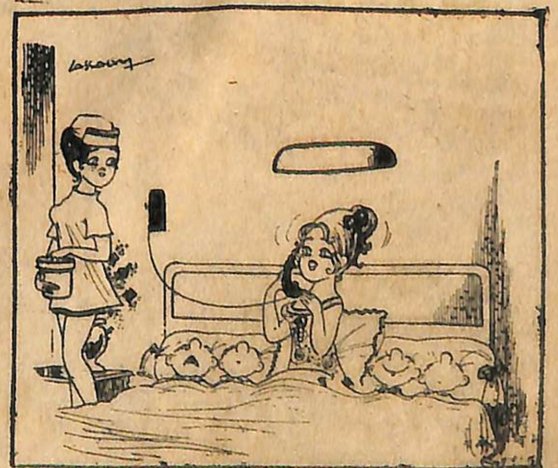
YAZISIZ

-ALO, SEVGİLİM... HA, O GÜRÜLTÜ MÜ? HİÇ CANIM, BANA HEDİYE ETTİĞİN ELBİSENİN KARŞISINDA ARKADAŞIN HAYRANLIKTAN YERE DÜŞTÜ DE!..

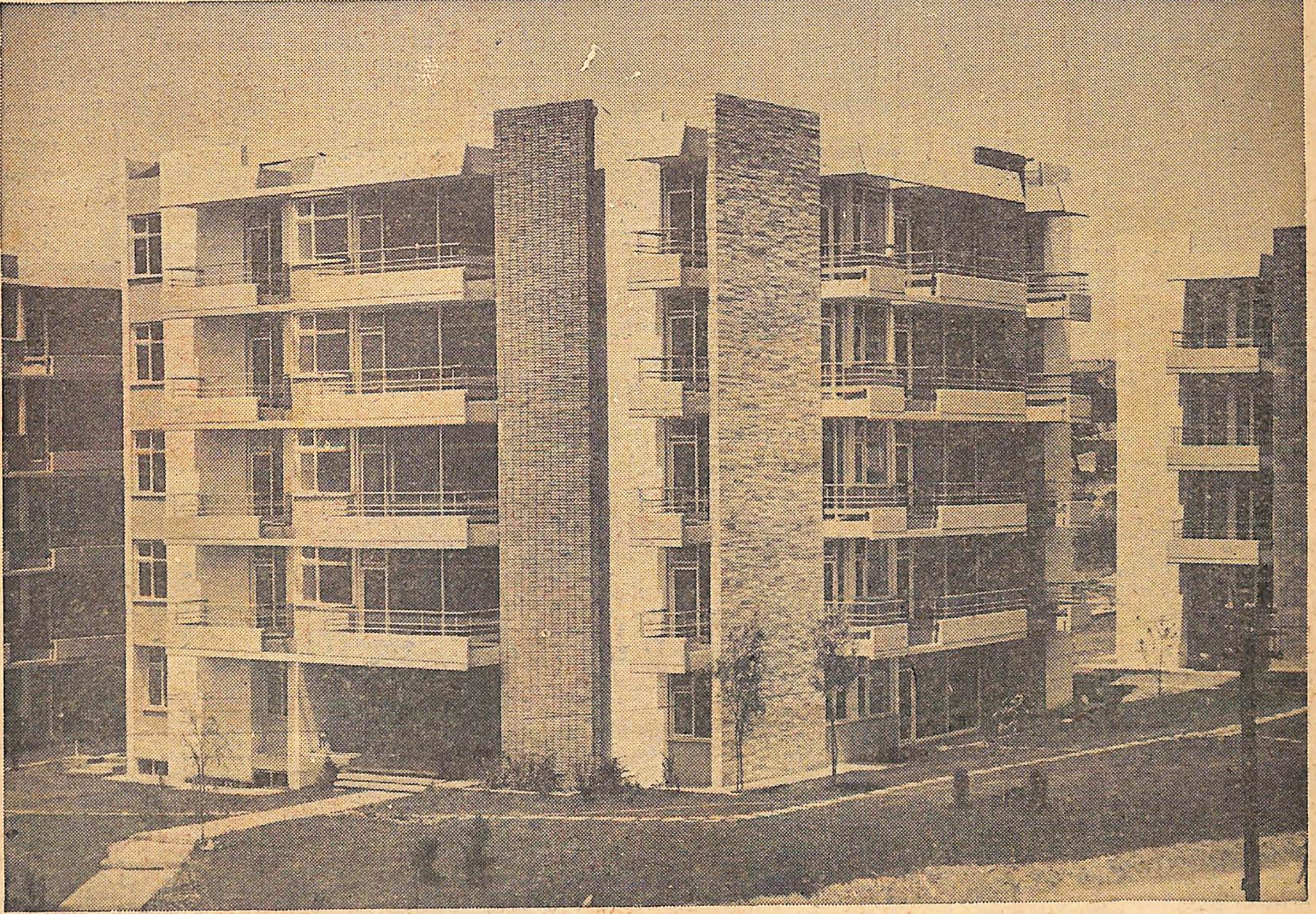
YAZISIZ

-ALO, KOCACIĞIM... KÜÇÜK SPOR ARABAMIZI SAT VE AİLE BOYU BİR OTOMOBİL AL!..

Bu şahane apartman dairelerine
sahip olmak için

SON FIRSAT

işte size 40 APARTMAN DAİRESİ

Bu Apartmanlar, İstanbul'da, Küçükyalı'dadır. Adalara nazır, denize ve İstanbul - Ankara asfaltına çok yakındır. Fuel-oil kaloriferlidir. Her dairede şömineli bir salon, balkonlar, gömme dolaplı 2 yatak odası, renkli fayans tezgâhlı geniş, aydınlık mutfak ve şofbenli lüks gömme banyo vardır. Yerler marley döşelidir. Duvarlar plâstik badanalıdır. Dairelerin Bankaya maliyeti 100.000 liradır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Bu çekilişte ayrıca:

40 ADET 100.000 LİRA
80 ADET 25.000 LİRA
200 ADET 10.000 Liralık Tahvil
400 ADET 5.000 LİRA
800 ADET 1.000 LİRA
VE 20 000 TALİHLİYE
çeşitli para ikramiyeleri

Kazanmak için tasarruflarınızı 30 Aralık tarihine kadar İş Bankasında toplayınız

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 3266 — 184)

BOMBA ŞÜKRÜ

SOKAKTAKİ ADAM'IN PEŞİNDE 2

YAZAN ÇİZEN : Burhan Solukçu

